

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਬੈਂਕ (ਹੱਲ ਸਹਿਤ)
ਵਿਲੱਖਣ ਸਮਰੱਥਾ (HI, VI ਅਤੇ MR) ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ
ਸ਼੍ਰੇਣੀ : ਸਤਵੀਂ
ਵਿਸ਼ਾ : ਸਾਇੰਸ

ਪਿਆਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਓ !

ਮਾਣਯੋਗ ਸਕੱਤਰ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ, ਪੰਜਾਬ ਜੀ ਦੇ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਹੇਠ ਵਿਲੱਖਣ ਸਮਰੱਥਾ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ (HI, VI ਅਤੇ MR) ਲਈ ਸਤਵੀਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦਾ ਸਾਇੰਸ ਵਿਸ਼ੇ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਬੈਂਕ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਬੈਂਕ ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਤਵੀਂ ਦੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਲੱਖਣ ਸਮਰੱਥਾ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਕੋਈ ਵੱਖਰਾ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੀ ਰੂਪਰੇਖਾ ਹੀ ਭਿੰਨ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ 60% ਪ੍ਰਸ਼ਨ Objective type (Multiple choice, Fill in the blanks, Match the following ਅਤੇ True & false) ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ 20% ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਤੇ 20% ਵੱਡੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ।

ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਲੱਖਣ ਸਮਰੱਥਾ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦਾ ਗਿਆਨ ਸਰਲਤਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਬੈਂਕ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ 100% ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ।

ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਾ ਮਾਹਿਰਾਂ ਵਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੁਧਾਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਏ ਸੁਝਾਵਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੌਰ

ਤਿਆਰ ਕਰਤਾ

ਸਾਇੰਸ ਮਿਸਟ੍ਰੈਸ, ਸ.ਸ.ਸ.ਸ. ਸਿੱਧੂਪੁਰ ਕਲਾਂ
(ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ)

ਜਯੰਤੀ ਸਿੰਘ

ਸੰਪਾਦਕ

ਵਿਸ਼ਾ ਮਾਹਿਰ
ਐੱਸ.ਸੀ.ਈ.ਆਰ.ਟੀ., ਪੰਜਾਬ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ
(ਵਿਲੱਖਣ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ)

ਸੈਸ਼ਨ 2018-19

ਸਮਾਂ - 3 ਘੰਟੇ+1 ਘੰਟਾ ਵਾਧੂ

ਜਮਾਤ ਸੱਤਵੀਂ

ਬਿਓਰੀ ਅੰਕ 70

ਵਿਸ਼ਾ ਸਾਇੰਸ

ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ- 20

(ਭਾਗ - ਓ) (ਅੱਬਜੈਕਟਿਵ ਪ੍ਰਸ਼ਨ)

ਕੁੱਲ ਪ੍ਰਸ਼ਨ - 21

ਕੁੱਲ ਅੰਕ - 42

1. ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣੋ	2 ਅੰਕ × 5 ਪ੍ਰਸ਼ਨ =	10 ਅੰਕ
2. ਖਾਲੀ ਸਥਾਨ ਭਰੋ	2 ਅੰਕ × 5 ਪ੍ਰਸ਼ਨ =	10 ਅੰਕ
3. ਮਿਲਾਨ ਕਰੋ	2 ਅੰਕ × 5 ਪ੍ਰਸ਼ਨ =	10 ਅੰਕ
4. ਸਹੀ/ਗਲਤ ਚੁਣੋ	2 ਅੰਕ × 6 ਪ੍ਰਸ਼ਨ =	12 ਅੰਕ

(ਭਾਗ - ਅ) ਤਿੰਨ ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਕੁੱਲ ਪ੍ਰਸ਼ਨ - 6 ਕੁੱਲ ਅੰਕ - 18

5. ਤਿੰਨ ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ	3 ਅੰਕ × 6 ਪ੍ਰਸ਼ਨ =	18 ਅੰਕ

(ਭਾਗ - ਏ) ਪੰਜ ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਕੁੱਲ ਪ੍ਰਸ਼ਨ - 2 ਕੁੱਲ ਅੰਕ - 10

6. ਪੰਜ ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ	5 ਅੰਕ × 2 ਪ੍ਰਸ਼ਨ =	10 ਅੰਕ

ਪਾਠ ਪੁਸਤਕ

ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਪਾਠ ਪੁਸਤਕ

ਵਿਗਿਆਨ - ਸੱਤਵੀਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਲਈ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਬੈਂਕ

ਜਮਾਤ ਸੱਤਵੀਂ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1 ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣੋ:-

1.1 ਪੌਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੋਸ਼ਣ ਦੀ ਵਿਧੀ ਕਿਹੜੀ ਹੈ?

ੳ) ਸਵੈਪੋਸ਼ੀ ਅ) ਪਰਜੀਵੀ ਏ) ਮ੍ਰਿਤਜੀਵੀ ਸ) ਪਰਪੋਸ਼ੀ

ਉੱਤਰ - ੳ) ਸਵੈਪੋਸ਼ੀ

1.2 ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਰਜੀਵੀ ਪੌਦੇ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਕਿਹੜੀ ਹੈ?

ੳ) ਗੁਲਾਬ ਅ) ਅੰਬ ਏ) ਅਮਰਵੇਲ ਸ) ਪਾਲਕ

ਉੱਤਰ - ਏ) ਅਮਰਵੇਲ

1.3 ਪੌਦੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸੰਸਲੇਸ਼ਦ ਲਈ ਹਵਾ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਗੈਸ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?

ੳ) ਆਕਸੀਜਨ ਅ) ਕਾਰਬਨਡਾਈਆਕਸਾਈਡ ਏ) ਨਾਈਟ੍ਰੋਜਨ ਸ) ਮੀਥੇਨ

ਉੱਤਰ - ਅ) ਕਾਰਬਨਡਾਈਆਕਸਾਈਡ

1.4 ਉੱਲੀ ਵਿੱਚ ਪੋਸ਼ਣ ਦੀ ਵਿਧੀ ਕਿਹੜੀ ਹੈ?

ੳ) ਸਵੈਪੋਸ਼ੀ ਅ) ਪਰਜੀਵੀ ਏ) ਮ੍ਰਿਤਜੀਵੀ ਸ) ਪਰਪੋਸ਼ੀ

ਉੱਤਰ- ਏ) ਮ੍ਰਿਤਜੀਵੀ

1.5 ਪੌਦੇ ਦੇ ਕਿਸ ਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਗੈਸਾਂ ਦਾ ਆਦਾਨ - ਪ੍ਰਦਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

ੳ) ਜੜ੍ਹ ਰੋਮ ਅ) ਸਟੋਮੈਟਾ ਏ) ਪੱਤਾ ਸ਼ਿਰਾਵਾਂ ਸ) ਤਣੇ

ਉੱਤਰ- ਅ) ਸਟੋਮੈਟਾ

2.1 ਚਰਬੀ ਦਾ ਸੰਪੂਰਨ ਪਾਚਨ ਕਿਸ ਅੰਗ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

ੳ) ਮਿਹਦਾ ਅ) ਮੂੰਹ ਏ) ਛੋਟੀ ਅਾਂਦਰ ਸ) ਵੱਡੀ ਅਾਂਦਰ

ਉੱਤਰ- ਏ) ਛੋਟੀ ਅਾਂਦਰ

2.2 ਸਟਾਰਚ ਦਾ ਪਾਚਨ ਕਿਸ ਅੰਗ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

ੳ) ਮੂੰਹ ਅ) ਮਿਹਦਾ ਏ) ਛੋਟੀ ਅਾਂਦਰ ਸ) ਵੱਡੀ ਅਾਂਦਰ

ਉੱਤਰ- ਓ) ਮੂੰਹ

2.3 ਪਿੱਤਾ ਰਸ ਕਿੱਥੇ ਬਣਦਾ?

ਓ) ਪਿੱਤਾ ਅ) ਲੁੱਬਾ ਏ) ਜਿਗਰ ਸ) ਵੱਡੀ ਆਂਦਰ

ਉੱਤਰ- ਏ) ਜਿਗਰ

2.4 ਬਾਲਗ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਦੰਦ ਹੁੰਦੇ ਹਨ?

ਓ) 40 ਅ) 32 ਏ) 35 ਸ) 38

ਉੱਤਰ - ਅ) 32

2.5 ਰਸ ਅੰਕੁਰ ਕਿੱਥੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ?

ਓ) ਛੋਟੀ ਆਂਦਰ ਅ) ਮਿਹਦਾ ਏ) ਮੂੰਹ ਖੋੜ ਸ) ਵੱਡੀ ਆਂਦਰ

ਉੱਤਰ- ਓ) ਛੋਟੀ ਆਂਦਰ

3.1 ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਤੋਂ ਉੱਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ?

ਓ) ਯਾਕ ਅ) ਉਠ ਏ) ਬੱਕਰੀ ਸ) ਸੰਘਣੇ ਵਾਲਾਂ ਵਾਲਾ ਕੁੱਤਾ

ਉੱਤਰ- ਸ) ਸੰਘਣੇ ਵਾਲਾਂ ਵਾਲਾ ਕੁੱਤਾ

3.2 ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਦੇਸ਼ ਰੇਸ਼ਮ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਹੈ ?

ਓ) ਭਾਰਤ ਅ) ਅਮਰੀਕਾ ਏ) ਚੀਨ ਸ) ਸ੍ਰੀ ਲੰਕਾ

ਉੱਤਰ- ਓ) ਰੇਸ਼ਮ ਦੇ ਕੀੜਿਆਂ ਨੂੰ ਪਾਲਣਾ

3.3 ਸੈਰੀ ਕਲਚਰ ਕਿਸਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ?

ਓ) ਰੇਸ਼ਮ ਦੇ ਕੀੜਿਆਂ ਨੂੰ ਪਾਲਣਾ ਅ) ਭੇਡਾਂ ਨੂੰ ਪਾਲਣਾ ਏ) ਕਪਾਹ ਦੀ ਖੇਤੀ

ਸ) ਸ਼ਹਿਦ ਦੀਆਂ ਮੱਖੀਆਂ ਨੂੰ ਪਾਲਣਾ

ਉੱਤਰ- ਓ) ਰੇਸ਼ਮ ਦੇ ਕੀੜਿਆਂ ਨੂੰ ਪਾਲਣਾ

3.4 ਰੇਸ਼ਮ ਦੇ ਕੀੜੇ ਦਾ ਭੋਜਨ ਕੀ ਹੈ ?

ਓ) ਸ਼ਹਿਤੂਤ ਦੇ ਪੱਤੇ ਅ) ਅਮਰੂਦ ਦੇ ਪੱਤੇ ਏ) ਅੰਬ ਦੇ ਪੱਤੇ ਸ) ਸੇਬ ਦੇ ਪੱਤੇ

ਉੱਤਰ- ਓ) ਸ਼ਹਿਤੂਤ ਦੇ ਪੱਤੇ

3.5 ਉੱਨ ਉਦਯੋਗ ਵਿੱਚ ਭੇਡਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹੜਾ ਰੋਗ ਲੱਗਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?

ੳ) ਪੀਲੀਆ ਅ) ਖਸਰਾ ਏ) ਐਂਥਰੈਕਸ ਸ) ਮਲੇਰੀਆ

ਉੱਤਰ- ਏ) ਐਂਥਰੈਕਸ

4.1 ਸਰੀਰ ਦਾ ਤਾਪਮਾਨ ਮਾਪਣ ਲਈ ਕਿਹੜੇ ਥਰਮਾਮੀਟਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ?

ੳ) ਡਾਕਟਰੀ ਥਰਮਾਮੀਟਰ ਅ) ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਥਰਮਾਮੀਟਰ ਏ) ਚੋਵੇ ਹੀ ਸ) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

ਉੱਤਰ- ੳ) ਡਾਕਟਰੀ ਥਰਮਾਮੀਟਰ

4.2 ਗਰਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਪਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ?

ੳ) ਹਲਕੇ ਰੰਗ ਦੇ ਅ) ਗੂੜ੍ਹੇ ਰੰਗ ਦੇ ਏ) ਮੋਟੇ ਕੱਪੜੇ ਸ) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

ਉੱਤਰ- ੳ) ਹਲਕੇ ਰੰਗ ਦੇ

4.3 ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੀਰ ਦਾ ਸਾਧਾਰਨ ਤਾਪਮਾਨ ਕਿੰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?

ੳ) 0°C ਅ) 50°C ਏ) 37°C ਸ) 20°C

ਉੱਤਰ- ਏ) 37°C

4.4 ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਪਦਾਰਥ ਤਾਪ ਦਾ ਕੁਚਾਲਕ ਹੈ ?

ੳ) ਤਾਂਬਾ ਅ) ਲੱਕੜ ਏ) ਲੋਹਾ ਸ) ਸਟੀਲ

ਉੱਤਰ- ਅ) ਲੱਕੜ

4.5 ਪਾਣੀ ਦਾ ਉਬਾਲ ਅੰਕ ਕਿੰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

ੳ) 50°C ਅ) 10°C ਏ) 90°C ਸ) 100°C

ਉੱਤਰ- ਸ) 100°C

5.1 ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਪਦਾਰਥ ਦਾ ਸੁਆਦ ਖੱਟਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?

ੳ) ਨਿੰਬੂ ਅ) ਲੂਣ ਏ) ਪਾਣੀ ਸ) ਖੰਡ

ਉੱਤਰ- ੳ) ਨਿੰਬੂ

5.2 ਲੈਕਟਿਕ ਐਸਿਡ ਕਿਸ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?

ੳ) ਦਹੀਂ ਅ) ਸੰਤਰਾ ਏ) ਨਮਕ ਸ) ਖੰਡ

ਉੱਤਰ- ਓ) ਦਹੀਂ

5.3 ਕਸ਼ੀਦਤ ਪਾਣੀ ----- ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?

ਓ) ਤੇਜ਼ਾਬੀ ਅ) ਖਾਰਾ ਏ) ਉਦਾਸੀਨ ਸ) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

ਉੱਤਰ- ਏ) ਉਦਾਸੀਨ

5.4 ਹਲਦੀ ਦੇ ਘੋਲ ਉੱਤੇ ਸਾਬਣ ਦਾ ਘੋਲ ਪਾਉਣ ਨਾਲ ਉਸ ਦਾ ਰੰਗ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?

ਓ) ਨੀਲਾ ਅ) ਕਾਲਾ ਏ) ਲਾਲ ਸ) ਚਿੱਟਾ

ਉੱਤਰ- ਏ) ਲਾਲ

5.5 ਕੀੜੀ ਦੇ ਡੰਗ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜਾ ਤੇਜ਼ਾਬ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?

ਓ) ਫਾਰਮਿਕ ਐਸਿਡ ਅ) ਸਿਟਰਿਕ ਐਸਿਡ ਏ) ਲੈਕਟਿਕ ਐਸਿਡ ਸ) ਕੋਈ ਨਹੀਂ

ਉੱਤਰ- ਓ) ਫਾਰਮਿਕ ਐਸਿਡ

6.1 ਮੈਗਨੀਸ਼ੀਅਮ ਦਾ ਜਲਣਾ ਕਿਹੜਾ ਪਰਿਵਰਤਨ ਹੈ ?

ਓ) ਭੌਤਿਕ ਅ) ਰਸਾਇਣਿਕ ਏ) ਓ ਅਤੇ ਅ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਸ) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

ਉੱਤਰ- ਅ) ਰਸਾਇਣਿਕ

6.2 ਪਾਣੀ ਦਾ ਵਾਸ਼ਪੀਕਰਣ ਕਿਹੜਾ ਪਰਿਵਰਤਨ ਹੈ ?

ਓ) ਭੌਤਿਕ ਅ) ਰਸਾਇਣਿਕ ਏ) ਓ ਅਤੇ ਅ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਸ) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

ਉੱਤਰ- ਓ) ਭੌਤਿਕ

6.3 ਲੋਹੇ ਨੂੰ ਜੰਗ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ?

ਓ) ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਅ) ਪੇਂਟ ਜਾਂ ਗਰੀਸ ਨਾਲ ਏ) ਜਿਸਤ ਲੇਪਣ ਸ) ਅ ਅਤੇ ਏ ਦੋਨੋਂ

ਉੱਤਰ- ਸ) ਅ ਅਤੇ ਏ ਦੋਨੋਂ

6.4 ਭੋਜਨ ਦਾ ਪਾਚਨ ਕਿਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਪਰਿਵਰਤਨ ਹੈ ?

ਓ) ਭੌਤਿਕ ਅ) ਰਸਾਇਣਿਕ ਏ) ਓ ਅਤੇ ਅ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਸ) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

ਉੱਤਰ- ਅ) ਰਸਾਇਣਿਕ

6.5 ਰਸਾਇਣਿਕ ਪਰਿਵਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪਦਾਰਥ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਰਤਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?

ਓ) ਤਾਪ ਅ) ਰੰਗ ਏ) ਗੈਸ ਦਾ ਬਣਨਾ ਸ) ਸਾਰੇ ਹੀ

ਉੱਤਰ- ਅ) ਰਸਾਇਣਿਕ

7.1 ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਧਰੁਵੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਜਾਨਵਰ ਕਿਹੜਾ ਹੈ ?

ੳ) ਕੁੱਤਾ ਅ) ਧਰੁਵੀ ਰਿੱਛ ਏ) ਬਿੱਲ ਸ) ਸਾਰਸ

ਉੱਤਰ- ਅ) ਧਰੁਵੀ ਰਿੱਛ

7.2 ਮੌਸਮ ਦੇ ਸਾਰੇ ਬਦਲਾਵ ----- ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ?

ੳ) ਸੂਰਜ ਅ) ਚੰਦ ਏ) ਤਾਰੇ ਸ) ਗ੍ਰਹਿ

ਉੱਤਰ- ੳ) ਸੂਰਜ

7.3 ਧਰੁਵੀ ਖੇਤਰ ਦਾ ਮੌਸਮ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?

ੳ) ਗਰਮ ਅ) ਠੰਡਾ ਏ) ਵਰਖਾ ਵਾਲਾ ਸ) ਖੁਸ਼ਕ

ਉੱਤਰ- ਅ) ਠੰਡਾ

7.4 ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਜਾਨਵਰ ਪ੍ਰਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ?

ੳ) ਸ਼ੇਰ ਅ) ਛਿਪਕਲੀ ਏ) ਵ੍ਹੇਲ ਸ) ਸਾਈਬੇਰੀਆਈ ਕਰੇਨ

ਉੱਤਰ-ਸ) ਸਾਈਬੇਰੀਆਈ ਕਰੇਨ

7.5 ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਜੰਤੂ ਉਸ਼ਣ ਕਟੀਬੰਧੀ ਜੰਗਲਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ?

ੳ) ਪੈਨਗੁਇਨ ਅ) ਸਾਈਬੇਰੀਆਈ ਕਰੇਨ ਏ) ਲਾਲ ਅੱਖਾਂ ਵਾਲਾ ਡੱਭੂ ਸ) ਚਿੜੀ

ਉੱਤਰ- ਏ) ਲਾਲ ਅੱਖਾਂ ਵਾਲਾ ਡੱਭੂ

8.1 ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਹਵਾ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ?

ੳ) ਪੌਣ ਅ) ਤੂਫਾਨ ਏ) ਚੱਕਰਵਾਤ ਸ) ਹੜ੍ਹ

ਉੱਤਰ- ੳ) ਪੌਣ

8.2 ਪੌਣ ਦਾ ਵੇਗ ਵਧਣ ਤੇ ਵਾਯੂ ਦਬਾਅ ਉੱਤੇ ਕੀ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ?

ੳ) ਵਧਦਾ ਹੈ ਅ) ਬਹੁਤ ਵਧਦਾ ਹੈ ਏ) ਘਟਦਾ ਹੈ ਸ) ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ

ਉੱਤਰ- ਏ) ਘਟਦਾ ਹੈ

8.3 ਜਲਵਾਸ਼ਪ ਵਾਲੀ ਪੌਣ ਕੀ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ ?

ੳ) ਹਵਾ ਅ) ਵਰਖਾ ਏ) ਮਿੱਟੀ ਸ) ਤੂਫਾਨ

ਉੱਤਰ- ਅ) ਵਰਖਾ

8.4 ਤੇਜ਼ ਗਤੀ ਦੀ ਪੌਣ ਅਤੇ ਹਵਾ ਦਬਾਅ ਦੇ ਅੰਤਰ ਨਾਲ ਕੀ ਬਣਦੇ ਹਨ ?

ੳ) ਤੂਫਾਨ ਅ) ਚੱਕਰਵਾਤ ਏ) ਵਰਖਾ ਸ) ਛੱਪੜ

ਉੱਤਰ- ਅ) ਚੱਕਰਵਾਤ

8.5 ਗਰਮ ਹਵਾ ਕਿੱਥੇ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?

ੳ) ਉੱਪਰ ਵੱਲ ਅ) ਹੇਠਾਂ ਵੱਲ ਏ) ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਸ) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

ਉੱਤਰ- ੳ) ਉੱਪਰ ਵੱਲ

9.1 ਕਿਹੜੀ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਰਤਨ, ਖਿਡੌਣੇ ਅਤੇ ਮੂਰਤੀਆਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ?

ੳ) ਚੀਕਨੀ ਮਿੱਟੀ ਅ) ਰੇਤਲੀ ਮਿੱਟੀ ਏ) ਮੈਰਾ ਮਿੱਟੀ ਸ) ਕਾਲੀ ਮਿੱਟੀ

ਉੱਤਰ- ੳ) ਚੀਕਨੀ ਮਿੱਟੀ

9.2 ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੌਦੇ ਉਗਾਉਣ ਲਈ ਕੀ ਜਰੂਰੀ ਹੈ?

ੳ) ਚਾਕ ਅ) ਰਬੜ ਏ) ਮਿੱਟੀ ਸ) ਪੈਨਸਿਲ

ਉੱਤਰ- ਏ) ਮਿੱਟੀ

9.3 ਜੇ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਕਣਾਂ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਵਧੇਰੇ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਹੜੀ ਮਿੱਟੀ ਹੈ ?

ੳ) ਰੇਤਲੀ ਅ) ਮੈਰਾ ਏ) ਚੀਕਨੀ ਸ) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

ਉੱਤਰ- ੳ) ਰੇਤਲੀ

9.4 ਮਿੱਟੀ ਦੇ----- ਬਣਦੇ ਹਨ?

ੳ) ਜੁੱਤੀ ਅ) ਬਰਤਨ ਏ) ਛੋਲੇ ਸ) ਬੋਤਲਾਂ

ਉੱਤਰ- ਅ) ਬਰਤਨ

9.5 ਪੌਦੇ ਉਗਾਉਣ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਮਿੱਟੀ ਕਿਹੜੀ ਹੈ?

ੳ) ਰੇਤਲੀ ਅ) ਦੋਮਟ ਏ) ਮੈਰਾ ਸ) ਚੀਕਨੀ

ਉੱਤਰ- ਅ) ਦੋਮਟ

10.1 ਸਾਨੂੰ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਕਿਹੜੀ ਗੈਸ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ?

ੳ) ਕਾਰਬਨਡਾਈਆਕਸਾਈਡ ਅ) ਆਕਸੀਜਨ ਏ) ਨਾਈਟ੍ਰੋਜਨ ਸ) ਹਾਈਡ੍ਰੋਜਨ

ਉੱਤਰ- ਅ) ਆਕਸੀਜਨ

10.2 ਅਸੀਂ ਊਰਜਾ ਕਿਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ?

ੳ) ਮਿੱਟੀ ਅ) ਪਾਣੀ ਏ) ਹਵਾ ਸ) ਭੋਜਨ

ਉੱਤਰ- ਸ) ਭੋਜਨ

10.3 ਸਰੀਰਕ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਵਧਣ ਤੇ ਸਾਹ ਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦਰ ----- ਜਾਂਦੀ ਹੈ ?

ੳ) ਘੱਟ ਅ) ਵੱਧ ਏ) ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸ) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

ਉੱਤਰ- ਅ) ਵੱਧ

10.4 ਫੇਫੜੇ ਕਿੱਥੇ ਸਥਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ?

ੳ) ਨਾਸ ਖੋੜ ਅ) ਮੂੰਹ ਖੋੜ ਏ) ਛਾਤੀ ਖੋੜ ਸ) ਡਾਇਆਫ੍ਰਾਮ

ਉੱਤਰ- ਏ) ਛਾਤੀ ਖੋੜ

10.5 ਮੱਛੀ ਕਿਸ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ?

ੳ) ਪਾਣੀ ਅ) ਆਕਾਸ਼ ਏ) ਮਿੱਟੀ ਸ) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

ਉੱਤਰ- ੳ) ਪਾਣੀ

11.1 ਕਿਸੇ ਸਿਹਤਮੰਦ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਨਬਜ਼ ਦੀ ਦਰ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਕਿੰਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?

ੳ) 72 ਤੋਂ 80 ਧੱਕ ਧੱਕ ਪ੍ਰਤੀ ਮਿੰਟ ਅ) 60 ਤੋਂ 70 ਧੱਕ ਧੱਕ ਪ੍ਰਤੀ ਮਿੰਟ

ਏ) 50 ਤੋਂ 60 ਧੱਕ ਧੱਕ ਪ੍ਰਤੀ ਮਿੰਟ ਸ) 40 ਤੋਂ 50 ਧੱਕ ਧੱਕ ਪ੍ਰਤੀ ਮਿੰਟ

ਉੱਤਰ- ੳ) 72 ਤੋਂ 80 ਧੱਕ ਧੱਕ ਪ੍ਰਤੀ ਮਿੰਟ

11.2 ਲਹੂ ਗੇੜ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?

ੳ) ਦਿਲ ਅ) ਲਹੂ ਵਹਿਣੀਆਂ ਏ) ਓ ਅਤੇ ਅ ਦੋਵੇਂ ਸ) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

ਉੱਤਰ- ਏ) ਓ ਅਤੇ ਅ ਦੋਵੇਂ

11.3 ਪੌਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪਰਿਵਹਿਣ ਕਿਸ ਟਿਸ਼ੂ ਦੁਆਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?

ੳ) ਸਟੋਮੈਟਾ ਅ) ਜੜ੍ਹਾਂ ਏ) ਪੱਤਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸ) ਜ਼ਾਈਲਮ ਦੁਆਰਾ

ਉੱਤਰ- ਸ) ਜ਼ਾਈਲਮ ਦੁਆਰਾ

11.4 ਖੂਨ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਮਲ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜਾ ਅੰਗ ਬਾਹਰ ਕੱਢਦਾ ਹੈ ?

ੳ) ਫੇਫੜੇ ਅ) ਮਿਹਦਾ ਏ) ਗੁਰਦੇ ਸ) ਦਿਮਾਗ

ਉੱਤਰ- ਏ) ਗੁਰਦੇ

11.5 ਦਿਲ ਦੀ ਧੜਕਣ ਕਿਸ ਯੰਤਰ ਨਾਲ ਸੁਣੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ?

ੳ) ਸਟੈਥੋਸਕੋਪ ਅ) ਮੀਟਰ ਸਕੇਲ ਏ) ਕੰਪਾਸ ਸ) ਬੀ. ਪੀ ਮਸ਼ੀਨ

ਉੱਤਰ- ੳ) ਸਟੈਥੋਸਕੋਪ

12.1 ਪੌਦਿਆਂ ਦੇ ਜਣਨ ਅੰਗ ਕਿਹੜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ?

ੳ) ਪੱਤੇ ਅ) ਜੜ੍ਹਾਂ ਏ) ਤਣਾ ਸ) ਫੁੱਲ

ਉੱਤਰ- ਸ) ਫੁੱਲ

12.2 ਪੌਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਜਣਨ ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਕਿਸਮ ਹੈ ?

ੳ) ਲਿੰਗੀ ਅ) ਅਲਿੰਗੀ ਏ) ਲਿੰਗੀ ਅਤੇ ਅਲਿੰਗੀ ਦੋਵੇਂ ਸ) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

ਉੱਤਰ- ਏ) ਲਿੰਗੀ ਅਤੇ ਅਲਿੰਗੀ ਦੋਵੇਂ

12.3 ਸ਼ਕਰਕੰਦੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਜਣਨ ਪੌਦੇ ਦੇ ਕਿਸ ਭਾਗ ਰਾਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

ੳ) ਪੱਤਿਆਂ ਅ) ਜੜ੍ਹਾਂ ਏ) ਫੁੱਲਾਂ ਸ) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

ਉੱਤਰ- ਅ) ਜੜ੍ਹਾਂ

12.4 ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਪੌਦਾ ਬੀਜਾਣੂ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ?

ੳ) ਗੁਲਾਬ ਅ) ਸ਼ਕਰਕੰਦੀ ਏ) ਡਬਲਰੋਟੀ ਦੀ ਉੱਲੀ ਸ) ਆਲੂ

ਉੱਤਰ- ਏ) ਡਬਲਰੋਟੀ ਦੀ ਉੱਲੀ

12.5 ਨਰ ਅਤੇ ਮਾਦਾ ਯੁਗਮਕਾਂ ਦਾ ਯੁਗਮਨ ----- ਅਖਵਾਉਂਦਾ ਹੈ ?

ੳ) ਸਵੈ-ਪਰਾਗਣ ਅ) ਨਿਸ਼ੇਚਨ ਏ) ਖੰਡਨ ਸ) ਪਰਾਗਣ

ਉੱਤਰ- ਅ) ਨਿਸ਼ੇਚਨ

13.1 ਚਾਲ ਦਾ ਮੂਲ ਮਾਤ੍ਰਕੀ ਹੈ?

ੳ) m/s ਅ) km/hr ਏ) m/min. ਸ) km/min.

ਉੱਤਰ- ੳ) m/s

13.2 ਸਮੇਂ ਦੀ ਮੂਲ ਇਕਾਈ ਕੀ ਹੈ?

ੳ) ਮਿੰਟ ਅ) ਘੰਟਾ ਏ) ਸੈਕਿੰਡ ਸ) ਦਿਨ

ਉੱਤਰ- ਏ) ਸੈਕਿੰਡ

13.3 ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸੰਬੰਧ ਸਹੀ ਹੈ?

ੳ) ਚਾਲ = ਦੂਰੀ \times ਸਮਾਂ ਅ) ਚਾਲ = ਦੂਰੀ/ਸਮਾਂ ਏ) ਚਾਲ = ਸਮਾਂ/ ਦੂਰੀ ਸ) ਚਾਲ = $1/\text{ਦੂਰੀ} \times \text{ਸਮਾਂ}$

ਉੱਤਰ- ਅ) ਚਾਲ = ਦੂਰੀ/ਸਮਾਂ

13.4 ਸਰਲ ਪੈਂਡੂਲਮ ਇੱਕ ਡੋਲਨ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਿੰਨਾਂ ਸਮਾਂ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਉਸਨੂੰ ਸਰਲ ਪੈਂਡੂਲਮ ਦਾ ----- ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?

ੳ) ਭੂਤ ਕਾਲ ਅ) ਸਮਾਂ ਕਾਲ ਏ) ਆਵਰਤ ਕਾਲ ਸ) ਅਕਾਲ

ਉੱਤਰ- ਏ) ਆਵਰਤ ਕਾਲ

13.5 ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਚਾਲ ਨਾਲ ਗਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਵਸਤੂ ਦਾ ਦੂਰੀ ਸਮਾਂ ਗ੍ਰਾਫ ਇੱਕ ----- ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?

ੳ) ਸਰਲ ਰੇਖੀ ਅ) ਆਇਤਾਕਾਰ ਏ) ਗੋਲਾਕਾਰ ਸ) ਪੈਰਾਬੋਲਿਕ

ਉੱਤਰ- ੳ) ਸਰਲ ਰੇਖੀ

14.1 ਬੈਟਰੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿੱਥੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?

ੳ) ਟਾਰਚ ਅ) ਟੀ. ਵੀ. ਰਿਮੋਟ ਏ) ਰੇਡੀਉ ਅਤੇ ਖਿਡੌਣੇ ਸ) ਇਹ ਸਾਰੇ ਹੀ

ਉੱਤਰ- ਸ) ਇਹ ਸਾਰੇ ਹੀ

14.2 ਬਿਜਲਈ ਸੈੱਲ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਵਿੱਚ ਲੰਮੀ ਰੇਖਾ ਉਸਦੇ ਕਿਹੜੇ ਟਰਮੀਨਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ?

ੳ) ਧਨ ਅ) ਰਿਣ ਏ) ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਸ) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

ਉੱਤਰ- ੳ) ਧਨ

14.3 ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਤਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਬਿਜਲਈ ਧਾਰਾ ਲੰਘਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤਾਰ ----- ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?

ੳ) ਠੰਡੀ ਅ) ਗਰਮ ਏ) ਕਮਰੇ ਦੇ ਤਾਪਮਾਨ ਤੇ ਸ) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

ਉੱਤਰ- ਅ) ਗਰਮ

14.4 ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬਿਜਲਈ ਸੈੱਲਾਂ ਦਾ ਸਮੂਹ ਅਖਵਾਉਂਦਾ ਹੈ?

ੳ) ਬਿਜਲਈ ਘੰਟੀ ਅ) ਬਿਜਲਈ ਸਵਿੱਚ ਏ) ਬੈਟਰੀ ਸ) ਬਿਜਲਈ ਬੱਲਬ
ਉੱਤਰ- ਏ) ਬੈਟਰੀ

14.5 ਕਿਸਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ?

ੳ) ਬਿਜਲਈ ਸੈੱਲ ਅ) ਬਿਜਲਈ ਬੱਲਬ ਏ) ਬਿਜਲਈ ਘੰਟੀ ਸ) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
ਉੱਤਰ- ਅ) ਬਿਜਲਈ ਬੱਲਬ

15.1 ਚਮਚ ਦਾ ਅੰਦਰਲਾ ਤਲ ਕਿਹੜੇ ਦਰਪਣ ਦੀ ਤਰਾਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ?

ੳ) ਅਵਤਲ ਅ) ਉੱਤਲ ਏ) ਸਮਤਲ ਸ) ਕੋਈ ਨਹੀਂ
ਉੱਤਰ- ਲ਼) ਅਵਤਲ

15.2 ਸੱਤ ਰੰਗਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਕੇ ਕਿਹੜੇ ਰੰਗ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ?

ੳ) ਲਾਲ ਅ) ਜਾਮਣੀ ਏ) ਸਫੈਦ ਸ) ਨੀਲਾ
ਉੱਤਰ- ਏ) ਸਫੈਦ

15.3 ਜਿਹੜਾ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਪਰਦੇ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ----- ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਅਖਵਾਉਂਦਾ ਹੈ?

ੳ) ਆਭਾਸੀ ਅ) ਵਾਸਤਵਿਕ ਏ) ਵਡਦਰਸ਼ਿਤ ਸ) ਸਿੱਧਾ
ਉੱਤਰ- ਅ) ਵਾਸਤਵਿਕ

15.4 ਵਾਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜਾ ਦਰਪਣ ਪਿੱਛੇ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਦੇਖਣ ਲਈ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

ੳ) ਉੱਤਲ ਅ) ਅਵਤਲ ਏ) ਸਮਤਲ ਸ) ਵਡਦਰਸ਼ੀ
ਉੱਤਰ- ਲ਼) ਉੱਤਲ

15.5 ਜੇ ਕਿਸੇ ਗੋਲਾਕਾਰ ਦਰਪਣ ਦਾ ਪਰਾਵਰਤਕ ਤਲ ਅਵਤਲ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ----- ਦਰਪਣ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?

ੳ) ਅਵਤਲ ਅ) ਉੱਤਲ ਏ) ਅਵਤਲ ਅਤੇ ਉੱਤਲ ਸ) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
ਉੱਤਰ- ਲ਼) ਅਵਤਲ

16.1 ਧਰਤੀ ਦਾ ਕਿੰਨਾਂ ਭਾਗ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਢਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ?

ੳ) 30 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅ) 71 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਏ) 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸ) 60 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ

ਉੱਤਰ- ਅ) 71 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ

16.2 ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸ੍ਰੋਤ ਕਿਹੜੇ ਹਨ ?

ੳ) ਸਮੁੰਦਰ ਅ) ਨਦੀਆਂ ਏ) ਤਲਾਬ ਸ) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ

ਉੱਤਰ- ਸ) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ

16.3 ਭੂਮੀ ਜਲ ਪੱਧਰ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਡਿੱਗਣ ਦਾ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹੈ?

ੳ) ਜਨਸੰਖਿਆ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਅ) ਵਧਦੇ ਹੋਏ ਉਦਯੋਗ ਏ) ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ ਸ) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਹੀ

ਉੱਤਰ- ਸ) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਹੀ

16.4 ਪਾਣੀ ਭੰਡਾਰਨ ਦੇ ਪਰੰਪਰਿਕ ਤਰੀਕੇ ਕਿਹੜੇ ਹਨ?

ੳ) ਬਾਉਲੀ ਅ) ਡ੍ਰਿਪ ਸਿੰਚਾਈ ਏ) ਬੰਨ੍ਹ ਸ) ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ

ਉੱਤਰ-

16.5 ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਗਰਮ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਕ ਖੇਤਰ ਕਿਹੜਾ ਹੈ?

ੳ) ਪੰਜਾਬ ਅ) ਰਾਜਸਥਾਨ ਏ) ਕੇਰਲਾ ਸ) ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼

ਉੱਤਰ- ਅ) ਰਾਜਸਥਾਨ

17.1 ਹਰੇ ਫੇਫੜੇ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?

ੳ) ਪਾਣੀ ਅ) ਹਵਾ ਏ) ਮਿੱਟੀ ਸ) ਜੰਗਲ

ਉੱਤਰ- ਸ) ਜੰਗਲ

17.2 ਰੁੱਖਾਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਉਪਰਲਾ ਭਾਗ ਕੀ ਕਹਾਉਂਦਾ ਹੈ?

ੳ) ਜੜ੍ਹ ਅ) ਤਣਾ ਏ) ਸਿਖਰ ਸ) ਪੱਤੇ

ਉੱਤਰ- ਏ) ਸਿਖਰ

17.3 ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਹੜੇ ਜੀਵ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ?

ੳ) ਸੂਖਮਜੀਵ ਅ) ਹਾਥੀ ਏ) ਬਾਂਦਰ ਸ) ਸ਼ੇਰ

ਉੱਤਰ- ੳ) ਸੂਖਮਜੀਵ

17.4 ਪੌਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸੰਸਲੇਸ਼ਣ ਦੁਆਰਾ ਕਿਹੜੀ ਗੈਸ ਛੱਡਦੇ ਹਨ?

ੳ) ਆਕਸੀਜਨ ਅ) ਹਾਈਡ੍ਰੋਜਨ ਏ) ਕਾਰਬਨ ਡਾਈਆਕਸਾਈਡ ਸ) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

ਉੱਤਰ- ੳ) ਆਕਸੀਜਨ

17.5 ਰੁੱਖ ਪਾਣੀ ਕਿਵੇਂ ਸੋਖਦੇ ਹਨ?

ੳ) ਜੜ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅ) ਤਣੇ ਦੁਆਰਾ ਏ) ਪੱਤਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸ) ਫੁੱਲਾਂ ਦੁਆਰਾ

ਉੱਤਰ- ੳ) ਜੜ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ

18.1 ਵਿਅਰਥ ਪਾਣੀ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

ੳ) ਝੰਗ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਪਾਣੀ ਅ) ਤੇਲ ਮਿਸ਼ਰਤ ਪਾਣੀ ਏ) ਧੋਬੀ ਘਾਟ ਦਾ ਪਾਣੀ ਸ) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ

ਉੱਤਰ-ਸ) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ

18.2 ਅਜਿਹੀ ਪਰਿਵਹਿਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਲ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਤੋਂ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਤੱਕ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

ੳ) ਅਪਘਟਕ ਅ) ਮਲ ਪ੍ਰਵਾਹ ਏ) ਮਲ ਵਿਸਰਜਨ ਸ) ਅਸੁੱਧੀਆਂ

ਉੱਤਰ- ਏ) ਮਲ ਵਿਸਰਜਨ

18.3 ਵੱਡੇ ਆਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

ੳ) ਗ੍ਰਿਟ ਅ) ਹਵਾ ਪੰਪ ਏ) ਬਾਰ ਸਕਰੀਨ ਸ) ਟੈਂਕੀ

ਉੱਤਰ- ਏ) ਬਾਰ ਸਕਰੀਨ

18.4 ਕਿਹੜੀ ਗੈਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਲਣ ਗੈਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?

ੳ) ਸੀ. ਐਨ.ਜੀ ਅ) ਐਲ.ਪੀ .ਜੀ ਏ) ਬਾਇਓ ਗੈਸ ਸ) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੀਆਂ ਹੀ

ਉੱਤਰ- ਸ) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੀਆਂ ਹੀ

18.5 ਫਜ਼ੂਲ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਕਿੱਥੇ ਸੋਧਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

ੳ) ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅ) ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਏ) ਉਪਚਾਰ ਪਲਾਂਟ ਵਿੱਚ ਸ) ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ

ਉੱਤਰ- ਏ) ਉਪਚਾਰ ਪਲਾਂਟ ਵਿੱਚ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2. ਖਾਲੀ ਸਥਾਨ ਭਰੋ:-

1.1 ਪੌਦੇ ਆਪਣਾ ਭੋਜਨ ਆਪ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ----- ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। (ਸਵੈਪੋਸ਼ੀ, ਪਰਪੋਸ਼ੀ)

ਉੱਤਰ- ਸਵੈਪੋਸ਼ੀ

1.2 ----- ਇੱਕ ਕੀਟ ਖਾਣ ਵਾਲਾ ਪੌਦਾ ਹੈ।(ਘੜਾ ਬੂਟੀ, ਅਮਰਵੇਲ)

ਉੱਤਰ- ਘੜਾ ਬੂਟੀ

1.3 ----- ਦੁਆਰਾ ਸੂਰਜੀ ਊਰਜਾ ਇੱਕਠੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।(ਪੱਤੇ , ਜੜ੍ਹਾਂ)

ਉੱਤਰ- ਪੱਤੇ

1.4 ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸੰਸਲੇਸ਼ਣ ਲਈ ----- ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।(ਕਲੋਰੋਫਿਲ, ਸਟਾਰਚ)

ਉੱਤਰ- ਕਲੋਰੋਫਿਲ

1.5 ਪੌਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ----- ਦੁਆਰਾ ਸੋਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।(ਤਣਾਂ, ਜੜ੍ਹ ਰੋਮਾਂ)

ਉੱਤਰ- ਜੜ੍ਹ ਰੋਮਾਂ

2.1 ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੀਰ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗ੍ਰੰਥੀ ਦਾ ਨਾਂ ----- ਹੈ।(ਲੁੱਬਾ, ਜਿਗਰ)

ਉੱਤਰ- ਜਿਗਰ

2.2 ਅਮੀਬਾ ਆਪਣੇ ਭੋਜਨ ਦਾ ਪਾਚਨ ----- ਵਿੱਚ ਕਰਦਾ ਹੈ।(ਆਭਾਸੀ ਪੈਰ, ਰਸਧਾਨੀ)

ਉੱਤਰ- ਰਸਧਾਨੀ

2.3 ਮਿਹਦਾ ----- ਸ਼ਕਲ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।(J, V)

ਉੱਤਰ- J

2.4 ਅਣਪਚੇ ਭੋਜਨ ਦਾ ਭੰਡਾਰਣ ----- ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।(ਵੱਡੀ ਅੰਦਰ, ਰੈਕਟਮ)

ਉੱਤਰ- ਰੈਕਟਮ

2.5 ਗਲੂਕੋਜ਼ ਦੇ ਵਿਘਟਨ ਨਾਲ ----- ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਬਣਦੇ ਹਨ।(ਆਕਸੀਜਨ, ਨਾਈਟ੍ਰੋਜਨ)

ਉੱਤਰ- ਆਕਸੀਜਨ

3.1 ਉੱਨ ----- ਤੋਂ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।(ਭੇਡ , ਪਟਸਨ ਦੇ ਪੌਦੇ ਤੋਂ)

ਉੱਤਰ- ਭੇਡ

3.2 ਪਸ਼ਮੀਨਾ ਸ਼ਾਲਾਂ ----- ਬੱਕਰੀ ਦੇ ਮੁਲਾਇਮ ਵਾਲਾਂ ਤੋਂ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। (ਕਸ਼ਮੀਰੀ, ਗੁਜਰਾਤੀ)

ਉੱਤਰ- ਕਸ਼ਮੀਰੀ

3.3 ਮਾਰਵਾੜੀ ਭੇਡ ----- ਰਾਜ ਤੋਂ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। (ਪੰਜਾਬ, ਗੁਜਰਾਤ)

ਉੱਤਰ- ਗੁਜਰਾਤ

3.4 ਰੇਸ਼ਮ ਦੇ ਰੇਸ਼ੇ ----- ਤੋਂ ਬਣੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। (ਪ੍ਰੋਟੀਨ, ਸੈਲੂਲੋਜ਼)

ਉੱਤਰ- ਸੈਲੂਲੋਜ਼

3.5 ----- ਨੂੰ ਉੱਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (ਮੱਝ , ਭੇਡ)

ਉੱਤਰ- ਭੇਡ

4.1 ਤਾਪਮਾਨ ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਦੇ ----- ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦਾ ਮਾਪ ਹੈ। (ਤਾਪ/ ਸੰਵਹਿਣ)

ਉੱਤਰ- ਤਾਪ

4.2 ਠੋਸਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਪ ਅਕਸਰ ----- ਵਿਧੀ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਨਾਂਤਰਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। (ਚਾਲਣ/ ਸੰਵਹਿਣ)

ਉੱਤਰ- ਚਾਲਣ

4.3 ਉੱਨ ----- ਹੁੰਦੀ ਹੈ। (ਤਾਪ ਰੋਧੀ / ਤਾਪ ਚਾਲਕ)

ਉੱਤਰ- ਤਾਪ ਰੋਧੀ

4.4 ਥਰਮਾਮੀਟਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸਨੂੰ ----- ਦ੍ਰਵ ਵਿੱਚ ਡੁਬੋਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (ਦੁੱਧ / ਰੋਗਾਣੂ ਰੋਧਕ)

ਉੱਤਰ- ਰੋਗਾਣੂ ਰੋਧਕ

4.5 ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਤਾਪ ਦਾ ਸਥਾਨ ਅੰਤਰਣ ----- ਰਾਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਉੱਤਰ- ਸੰਵਹਿਣ

5.1 ਤੇਜ਼ਾਬ ਲਿਟਮਸ ਪੇਪਰ ਨੂੰ ----- ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। (ਲਾਲ / ਨੀਲਾ)

ਉੱਤਰ- ਲਾਲ

5.2 ਅਜਿਹੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੇ ਘੋਲ, ਜਿਹੜੇ ਤੇਜ਼ਾਬੀ, ਖਾਰੀ, ਉਦਾਸੀਨ ਘੋਲ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰੰਗ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ
----- ਅਖਵਾਉਂਦੇ ਹਨ। (ਸੂਚਕ / ਵਿਅਰਥ ਪਦਾਰਥ)

ਉੱਤਰ- ਸੂਚਕ

5.3 ਤੇਜ਼ਾਬ ਅਤੇ ਖਾਰ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਉਦਾਸੀਨ ਕਰਕੇ ----- ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। (ਲੂਣ / ਸੂਚਕ)

ਉੱਤਰ- ਲੂਣ

5.4 ਪਾਲਕ ਵਿੱਚ ----- ਹੁੰਦਾ ਹੈ। (ਆਗਜ਼ੈਲਿਕ ਐਸਿਡ / ਪਾਣੀ)

ਉੱਤਰ- ਆਗਜ਼ੈਲਿਕ ਐਸਿਡ

5.5 ਸਾਬਣ ----- ਹੈ। (ਤੇਜ਼ਾਬ / ਖਾਰ)

ਉੱਤਰ- ਖਾਰ

6.1 ਭਾਫ ਦਾ ਸੰਘਣਨ ----- ਪਰਿਵਰਤਨ ਹੈ। (ਭੌਤਿਕ / ਰਸਾਇਣਿਕ)

ਉੱਤਰ - ਭੌਤਿਕ

6.2 ਭੌਤਿਕ ਪਰਿਵਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਰਤਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। (ਭੌਤਿਕ / ਰਸਾਇਣਿਕ)

ਉੱਤਰ- ਭੌਤਿਕ

6.3 ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸੰਸਲੇਸ਼ਣ ----- ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ। (ਭੌਤਿਕ / ਰਸਾਇਣਿਕ)

ਉੱਤਰ- ਰਸਾਇਣਿਕ

6.4 ਓਜ਼ੋਨ ਪਰਤ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ----- ਵਿਕਿਰਣਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਂਦੀ ਹੈ। (ਲਾਲ / ਪਰਾਬੈਂਗਣੀ)

ਉੱਤਰ- ਪਰਾਬੈਂਗਣੀ

6.5 ਕਾਪਰ ਸਲਫੇਟ ਨੂੰ ----- ਵੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। (ਨੀਲਾ ਥੋਥਾ / ਮਿੱਠਾ ਸੋਡਾ)

ਉੱਤਰ- ਨੀਲਾ ਥੋਥਾ

7.1 ਕਿਸੇ ਸਥਾਨ ਦੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕਠੇ ਕੀਤੇ ਆਂਕੜਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਬਣਿਆ ਮੌਸਮ ਦਾ ਰੁਝਾਨ, ਉਸ
ਸਥਾਨ ਦੀ ----- ਅਖਵਾਉਂਦਾ ਹੈ। (ਜਲਵਾਯੂ/ ਅਨੁਕੂਲਨ)

ਉੱਤਰ- ਜਲਵਾਯੂ

7.2 ਮਾਰੂਥਲੀ ਜਲਵਾਯੂ ----- ਅਤੇ ----- ਹੁੰਦੀ ਹੈ। (ਸਿੱਲ੍ਹੀ ਅਤੇ ਗਰਮ / ਗਰਮ ਅਤੇ
ਖੁਸ਼ਕ)

ਉੱਤਰ- ਗਰਮ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਕ

7.3 ਧਰੁਵੀ ਰਿੱਛ ਦੀ ਚਮੜੀ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ----- ਦੀ ਇੱਕ ਤਹਿ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।(ਚਰਬੀ / ਪਾਣੀ)

ਉੱਤਰ- ਚਰਬੀ

7.4 ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ----- ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਪੰਛੀ ਪਰਵਾਸ ਲਈ ਆਉਂਦੇ ਹਨ।(ਭਰਤਪੁਰ / ਬੀਕਾਨੇਰ)

ਉੱਤਰ- ਭਰਤਪੁਰ

7.5 ਨਿਊਵਰਲਡ ਬਾਂਦਰ ----- ਖੇਤਰ ਦਾ ਜੀਵ ਹੈ।(ਉਸ਼ਣਕਟੀਬੰਧ / ਧਰੁਵੀ)

ਉੱਤਰ- ਉਸ਼ਣਕਟੀਬੰਧ

8.1 ਹਵਾ ਗਰਮ ਕਰਨ ਤੇ ਫੈਲਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਠੰਡੀ ਕਰਨ ਤੇ ----- ਹੈ।(ਸੁੰਗੜਦੀ / ਘੁੰਮਦੀ)

ਉੱਤਰ- ਸੁੰਗੜਦੀ

8.2 ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਪੌਣ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ----- ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ।(ਹਵਾਵਾਂ / ਜਲਵਾਸ਼ਪ)

ਉੱਤਰ- ਜਲਵਾਸ਼ਪ

8.3 ਅਕਾਸ਼ੀ ਬਿਜਲੀ ----- ਅਤੇ ----- ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।(ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਗੜਗੜਾਹਟ / ਮਿੱਟੀ, ਪਾਣੀ)

ਉੱਤਰ- ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਗੜਗੜਾਹਟ

8.4 ਸਾਡੇ ਨੇੜੇ ਦੀ ਹਵਾ ----- ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ।(ਫੈਲਾਅ /ਦਬਾਓ)

ਉੱਤਰ- ਦਬਾਓ

8.5 ਉਪਗ੍ਰਹਿ ਅਤੇ ਰਾਡਾਰ ਵਰਗੀਆਂ ਉੱਨਤ ਤਕਨੀਕਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ----- ਨੂੰ ਮਾਨੀਟਰ ਕਰਨਾ ਸੌਖਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।(ਤੂਫਾਨ / ਚੱਕਰਵਾਤ)

ਉੱਤਰ- ਚੱਕਰਵਾਤ

9.1 ਮਿੱਟੀ ਦੀਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਤਹਿਆਂ ਦੀ ਖੜੇ ਦਾਅ ਕਾਟ ----- ਅਖਵਾਉਂਦੀ ਹੈ (ਮਿੱਟੀ ਖਾਕਾ /ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਘੜਾ)

ਉੱਤਰ- ਮਿੱਟੀ ਖਾਕਾ

9.2 ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਗਲੇ ਸੜੇ ਜੈਵ ਪਦਾਰਥ ----- ਅਖਵਾਉਂਦੇ ਹਨ।(ਮੱਲੜੂ / ਚਿੱਕੜ)

ਉੱਤਰ- ਮੱਲੜੂ

9.3 ਬਰੀਕ ਕਣਾਂ ਦੇ ਜਿਆਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਵਾਲੀ ----- ਮਿੱਟੀ ਹੈ। (ਸੈਰਾ / ਚੀਕਣੀ)

ਉੱਤਰ- ਚੀਕਣੀ

9.4 ਮਿੱਟੀ ----- ਤੇ ਜੀਵਨ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। (ਅਕਾਸ਼ / ਧਰਤੀ)

ਉੱਤਰ- ਧਰਤੀ

9.5 ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਪਰਲੀ ਪਰਤ ----- ਰੰਗ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। (ਗੂੜ੍ਹੇ / ਫਿੱਕੇ)

ਉੱਤਰ- ਗੂੜ੍ਹੇ

10.1 ਸਿਗਰੇਟ ਪੀਣ ਨਾਲ ਫੇਫੜਿਆਂ ਨੂੰ ----- ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ। (ਹਾਨੀ / ਲਾਭ)

ਉੱਤਰ- ਹਾਨੀ

10.2 ਸਾਹ ਲੈਣ ਸਮੇਂ ਡਾਇਆਫ੍ਰਾਮ ----- ਵੱਲ ਗਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। (ਹੇਠਾਂ / ਉੱਪਰ)

ਉੱਤਰ- ਹੇਠਾਂ

10.3 ਕਾਰੋਚ ਕੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਪਾਸਿਆਂ ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਛੋਕੇ ----- ਅਖਵਾਉਂਦੇ ਹਨ। (ਸਪਾਈਰੇਕਲ / ਛੋਕੇ)

ਉੱਤਰ- ਸਪਾਈਰੇਕਲ

10.4 ਮੱਛੀ ----- ਦੁਆਰਾ ਸਾਹ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। (ਗਲਫੜੇ / ਫੇਫੜੇ)

ਉੱਤਰ- ਗਲਫੜੇ

10.5 ਪੌਦੇ ਹਵਾ ਵਿੱਚੋਂ ----- ਅੰਦਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। (ਕਾਰਬਨਡਾਈਆਕਸਾਈਡ / ਆਕਸੀਜਨ)

ਉੱਤਰ- ਕਾਰਬਨਡਾਈਆਕਸਾਈਡ

11.1 ਸੱਟ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੇ ਖੂਨ ਦਾ ਖਰੀਂਡ ----- ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਕਰਕੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। (ਸਫੇਦ ਰਕਤ ਕਣ/ ਪਲੇਟਲੈਟਸ)

ਉੱਤਰ- ਪਲੇਟਲੈਟਸ

11.2 ਖੂਨ ਦਾ ਲਾਲ ਰੰਗ ਲਾਲ ਵਰਣਕ ----- ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਕਾਰਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। (ਹੀਮੋਗਲੋਬਿਨ / ਗਲੂਕੋਜ)

ਉੱਤਰ- ਹੀਮੋਗਲੋਬਿਨ

11.3 ਪੌਦਿਆਂ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਭੋਜਨ ਦਾ ਪਰਿਵਹਿਣ ----- ਨਾਮਕ ਵਹਿਣੀ ਟਿਸ਼ੂ ਰਾਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। (ਜ਼ਾਈਲਮ / ਫਲੋਇਮ)

ਉੱਤਰ- ਫਲੋਇਮ

11.4 ਪਸੀਨੇ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ----- ਹੁੰਦਾ ਹੈ।(ਖੰਡ / ਲੂਣ)

ਉੱਤਰ- ਲੂਣ

11.5 ----- ਉਹ ਅੰਗ ਹੈ , ਜੋ ਖੂਨ ਦੁਆਰਾ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਹਿਣ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ।(ਦਿਲ, ਦਿਮਾਗ)

ਉੱਤਰ- ਦਿਲ

12.1 ----- ਪ੍ਰਜਣਨ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਪੌਦੇ ਬੀਜਾਣੂਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਉਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।(ਲਿੰਗੀ, ਅਲਿੰਗੀ)

ਉੱਤਰ- ਅਲਿੰਗੀ

12.2 ----- ਵਿੱਚ ਪੱਤੇ ਦੇ ਕੰਢੇ ਤੇ ਕਲੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।(ਪੱਥਰ ਚੱਟ, ਆਲੂ)

ਉੱਤਰ- ਪੱਥਰਚੱਟ

12.3 ਮਾਦਾ ਯੁਗਮਕ ਜਾਂ ਅੰਡੇ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ----- ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।(ਬੀਜਅੰਡ, ਅੰਡਕੋਸ਼)

ਉੱਤਰ- ਅੰਡਕੋਸ਼

12.4 ਜੇ ਪਰਾਗਣ ਉਸੇ ਫੁੱਲ ਦੀ ਪਰਾਗਕਣ ਗ੍ਰਾਹੀ ਉੱਤੇ ਡਿਗਦੇ ਹਨ, ----- ਅਖਵਾਉਂਦੇ ਹਨ।(ਪਰਪਰਾਗਣ, ਸਵੈਪਰਾਗਣ)

ਉੱਤਰ- ਸਵੈਪਰਾਗਣ

12.5 ਬੀਜ ਖਿੰਡਾਉਣਾ ----- ਰਾਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।(ਮਿੱਟੀ, ਹਵਾ- ਪਾਣੀ)

ਉੱਤਰ- ਹਵਾ- ਪਾਣੀ

13.1 ਇਕਾਈ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਦੁਆਰਾ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਦੂਰੀ ਉਸਦੀ ----- ਅਖਵਾਉਂਦੀ ਹੈ।(ਚਾਲ, ਵੇਗ)

ਉੱਤਰ- ਵੇਗ

13.2 ਵਾਹਨਾ ਦੀ ਚਾਲ ਮਾਪਣ ਵਾਲੇ ਯੰਤਰ ਨੂੰ ----- ਆਖਦੇ ਹਨ।(ਥਰਮੋਮੀਟਰ, ਸਪੀਡੋਮੀਟਰ)

ਉੱਤਰ- ਸਪੀਡੋਮੀਟਰ

13.3 ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਗਤੀ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦੂਰੀ ਸਮਾਂ ਗ੍ਰਾਫ ਦੁਆਰਾ ----- ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।(ਚਿੱਤਰਾਤਮਕ, ਧੁਨੀ)

ਉੱਤਰ- ਚਿੱਤਰਾਤਮਕ

13.4 ਦੋ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚਲੀ ਦੂਰੀ ----- ਵਿੱਚ ਮਾਪੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। (CM, KM)

ਉੱਤਰ- KM

13.5 ਵਾਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਦੂਰੀ ਨੂੰ ----- ਮਾਪਦਾ ਹੈ। (ਓਡੋਮੀਟਰ, ਐਮਮੀਟਰ)

ਉੱਤਰ- ਓਡੋਮੀਟਰ

14.1 ਬੱਲਬ ਦੀ ਪਤਲੀ ਤਾਰ ਨੂੰ ----- ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। (ਫਿਲਾਮੈਂਟ, ਬੈਟਰੀ)

ਉੱਤਰ- ਫਿਲਾਮੈਂਟ

14.2 ਖਾਣਾ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ----- ਬਿਜਲੀ ਤਾਪਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ (ਹੀਟਰ, ਏ. ਸੀ)

ਉੱਤਰ- ਹੀਟਰ

14.3 ਕਿਸੇ ਤਾਰ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲਈ ਧਾਰਾ ਲੰਘਣ ਤੇ ਉਹ ----- ਸਕਦੀ ਹੈ। (ਪਿਘਲ, ਠੰਡੀ)

ਉੱਤਰ- ਪਿਘਲ

14.4 ਲੋਹੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਟੁਕੜੇ ਉੱਤੇ ਬਿਜਲੀ ਰੋਧੀ ਤਾਰ ਨਾਲ ਲਪੇਟੀ ਬਿਜਲਈ ਧਾਰਾ ਵਾਲੀ ਕੁੰਡਲੀ ਨੂੰ ----- ਆਖਦੇ ਹਨ। (ਬਿਜਲਈ ਘੰਟੀ, ਬਿਜਲਈ ਚੁੰਬਕ)

ਉੱਤਰ- ਬਿਜਲਈ ਘੰਟੀ

14.5 ਬਿਜਲਈ ਸਰਕਟਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਲਈ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਤਾਰਾਂ ਨੂੰ ----- ਆਖਦੇ ਹਨ। (ਜੋੜਕ ਤਾਰਾਂ, ਫਿਊਜ਼)

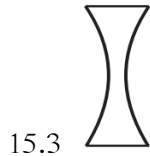
ਉੱਤਰ- ਜੋੜਕ ਤਾਰਾਂ

15.1 ਦੰਦ ਮਾਹਿਰ ----- ਦਰਪਣ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੰਦਾਂ ਦੇ ਚੈਕਅੱਪ ਲਈ ਕਰਦਾ ਹੈ। (ਅਵਤਲ, ਸਮਤਲ)

ਉੱਤਰ- ਅਵਤਲ

15.2 ਵਡਦਰਸ਼ੀ ਲੈਂਜ਼ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ----- ਲੈਂਜ਼ ਹੈ। (ਉੱਤਲ, ਅਵਤਲ)

ਉੱਤਰ- ਉੱਤਲ

15.3

ਉਪਰੋਕਤ ਚਿੱਤਰ ----- ਦਾ ਚਿੱਤਰ ਹੈ।(ਅਵਤਲ ਲੈਨਜ਼, ਉੱਤਲ ਲੈਨਜ਼)

ਉੱਤਰ- ਅਵਤਲ ਲੈਨਜ਼

15.4 ਉੱਤਲ ਲੈਨਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ----- ਹੁੰਦਾ ਹੈ।(ਆਭਾਸੀ, ਵਾਸਤਵਿਕ)

ਉੱਤਰ- ਵਾਸਤਵਿਕ

15.5 ਸਤਰੰਗੀ ਡਿਸਕ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਘੁਮਾਉਣ ਤੇ ਉਹ ----- ਰੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।(ਸੁਨਿਹਰੀ, ਸਫੈਦ)

ਉੱਤਰ- ਸਫੈਦ

16.1 ਸਾਲ ----- ਨੂੰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਤਾਜ਼ਾ ਪਾਣੀ ਵਰ੍ਹਾ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ।(2003,2010)

ਉੱਤਰ- 2003

16.2 ----- ਪਾਣੀ ਵਰਤਣ ਲਈ ਯੋਗ ਪਾਣੀ ਹੈ।(ਖਾਰਾ, ਤਾਜ਼ਾ)

ਉੱਤਰ- ਤਾਜ਼ਾ

16.3 ਭੂਮੀ ਹੇਠਾਂ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ----- ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।(ਭੂਮੀਜਲ, ਵਰਖਾ ਜਲ)

ਉੱਤਰ- ਭੂਮੀਜਲ

16.4 ਘੱਟ ਵਰਖਾ ਕਾਰਣ ----- ਪੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (ਹੜ੍ਹ, ਸੋਕਾ)

ਉੱਤਰ-ਸੋਕਾ

16.5 ਤੁਪਕਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਇੱਕ ----- ਸਿੰਚਾਈ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ।(ਆਧੁਨਿਕ , ਪਰੰਪਰਿਕ)

ਉੱਤਰ- ਆਧੁਨਿਕ

17.1 ਜੰਗਲ ਜੰਤੂਆਂ ਅਤੇ ਪੌਦਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ----- ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। (ਆਵਾਸ, ਪਾਣੀ)

ਉੱਤਰ- ਆਵਾਸ,

17.2 ਸੂਖਮਜੀਵ ਮਰੇ ਪੌਦਿਆਂ ਅਤੇ ਜੰਤੂਆਂ ਨੂੰ ਖਾ ਕੇ ----- ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ।(ਮੱਲੜ , ਮਿੱਟੀ)

ਉੱਤਰ- ਮੱਲੜ

17.3 ਮੱਲੜ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸੂਖਮਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ----- ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।(ਇੱਲਾਂ, ਅਪਘਟਕ)

ਉੱਤਰ- ਅਪਘਟਕ

17.4 ----- ਨੂੰ ਹਰੇ ਫੇਫੜੇ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।(ਜੰਗਲਾਂ, ਪਾਣੀ)

ਉੱਤਰ- ਜੰਗਲਾਂ

17.5 ----- ਵਰਖਾ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਉਪਰਲੀ ਉਪਜਾਊ ਪਰਤ ਨੂੰ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।(ਹੌਲੀ, ਤੇਜ਼)

ਉੱਤਰ- ਤੇਜ਼

18.1 ਪਾਣੀ ਦੀ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚੋਂ ----- ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ।(ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕਾਂ, ਮਿੱਟੀ)

ਉੱਤਰ- ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕਾਂ

18.2 ਹੈਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮਿਆਦੀ ਬੁਖਾਰ ----- ਰਾਹੀਂ ਫੈਲਦਾ ਹੈ।(ਜੀਵਾਣੂਆਂ, ਹਵਾ)

ਉੱਤਰ- ਜੀਵਾਣੂਆਂ

18.3 ----- ਅੱਸੂਧੀਆਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਛਾਨਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।(ਵੱਡੀਆਂ, ਬਰੀਕ)

ਉੱਤਰ- ਬਰੀਕ

18.4 ਝੰਗ-ਮੈਲ ਨੂੰ----- ਸਾਹ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਦੁਆਰਾ ਅਪਘਟਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।(ਆਕਸੀ , ਅਣਆਕਸੀ)

ਉੱਤਰ- ਅਣਆਕਸੀ

18.5 ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਰੋਗਾਣੂ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ----- ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।(ਕਲੋਰੀਨ, ਆਕਸੀਜਨ)

ਉੱਤਰ- ਕਲੋਰੀਨ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3. ਮਿਲਾਨ ਕਰੋ:-

1. ਕਾਲਮ ਓ ਕਾਲਮ ਅ

1) ਕਲੋਰੋਫਿਲ ਓ) ਪਰਜੀਵੀ

2) ਅਮਰਵੇਲ ਅ) ਜੜ੍ਹਾਂ

3) ਕੀਟ ਖਾਣ ਵਾਲਾ ਪੌਦਾ ਏ) ਪੱਤੇ

4) ਪਾਣੀ ਸ) ਪੌਦੇ

5) ਸਵੈਪੋਸ਼ੀ ਹ) ਪਰਪੋਸ਼ੀ

ਉੱਤਰ-

1) ਕਲੋਰੋਫਿਲ ਏ) ਪੱਤੇ

2) ਅਮਰਵੇਲ ਓ) ਪਰਜੀਵੀ

3) ਕੀਟ ਖਾਣ ਵਾਲਾ ਪੌਦਾ ਹ) ਪਰਪੋਸ਼ੀ

4) ਪਾਣੀ ਅ) ਜੜ੍ਹਾਂ

5) ਸਵੈਪੋਸ਼ੀ ਸ) ਪੌਦੇ

2. ਕਾਲਮ ਓ ਕਾਲਮ ਅ

1) ਮਿਹਦਾ ਓ) ਪਾਣੀ ਦਾ ਸੋਖਣ

2) ਛੋਟੀ ਆਂਦਰ ਅ) ਤੇਜ਼ਾਬ

3) ਵੱਡੀ ਆਂਦਰ ਏ) ਪਿੱਤਾ ਰਸ ਦਾ ਰਿਸਾਓ

4) ਜਿਗਰ ਸ) ਅਣਪਚੇ ਭੋਜਨ ਦਾ ਭੰਡਾਰਣ

5) ਰੈਕਟਮ ਹ) ਸੰਪੂਰਨ ਪਾਚਨ

ਉੱਤਰ-

1) ਮਿਹਦਾ ਅ) ਤੇਜ਼ਾਬ

2) ਛੋਟੀ ਆਂਦਰ ਹ) ਸੰਪੂਰਨ ਪਾਚਨ

3) ਵੱਡੀ ਆਂਦਰ ਓ) ਪਾਣੀ ਦਾ ਸੋਖਣ

4) ਜਿਗਰ ਏ) ਪਿੱਤਾ ਰਸ ਦਾ ਰਿਸਾਓ

5) ਰੈਕਟਮ ਸ) ਅਣਪਚੇ ਭੋਜਨ ਦਾ ਭੰਡਾਰਣ

3. ਕਾਲਮ ਓ ਕਾਲਮ ਅ

1) ਭੇਡ	ੳ) ਰੀਲਿੰਗ
2) ਸ਼ਹਿਤੂਤ ਦੇ ਪੱਤੇ	ਅ) ਸੇਰੀਕਲਚਰ
3) ਅਭਿਮਾਰਜਨ	ੲ) ਰੇਸ਼ਮ ਦੇ ਕੀੜੇ ਦਾ ਭੋਜਨ
4) ਕੋਕੂਨ	ਸ) ਉਂਨ
5) ਰੇਸ਼ਮ ਕੀਟ ਪਾਲਣ	ਹ) ਕੱਟੀ ਉਂਨ ਦੀ ਸਫਾਈ

ਉੱਤਰ-

1) ਭੇਡ	ਸ) ਉਂਨ
2) ਸ਼ਹਿਤੂਤ ਦੇ ਪੱਤੇ	ੲ) ਰੇਸ਼ਮ ਦੇ ਕੀੜੇ ਦਾ ਭੋਜਨ
3) ਅਭਿਮਾਰਜਨ	ਹ) ਕੱਟੀ ਉਂਨ ਦੀ ਸਫਾਈ
4) ਕੋਕੂਨ	ੳ) ਰੀਲਿੰਗ
5) ਰੇਸ਼ਮ ਕੀਟ ਪਾਲਣ	ਅ) ਸੇਰੀਕਲਚਰ

4. ਕਾਲਮ ੳ	ਕਾਲਮ ਅ
1) ਤਾਂਬਾ, ਲੋਹਾ	ੳ) ਸੰਵਹਿਣ
2) ਲੱਕੜ, ਪਲਾਸਟਿਕ	ਅ) ਡਿਗਰੀ ਸੈਲਸਿਅਸ
3) ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਤਾਪ ਦਾ ਸਥਾਨਾਂਤਰਣ	ੲ) ਤਾਪ ਚਾਲਕ
4) ਜਲ ਸਮੀਰ ਵਹਿਣ ਦਾ ਸਮਾਂ	ਸ) ਤਾਪ ਰੋਧਕ
5) ਤਾਪਮਾਨ	ਹ) ਦਿਨ ਵੇਲੇ

ਉੱਤਰ-

1) ਤਾਂਬਾ, ਲੋਹਾ	ੲ) ਤਾਪ ਚਾਲਕ
2) ਲੱਕੜ, ਪਲਾਸਟਿਕ	ਸ) ਤਾਪ ਰੋਧਕ
3) ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਤਾਪ ਦਾ ਸਥਾਨਾਂਤਰਣ	ੳ) ਸੰਵਹਿਣ
4) ਜਲ ਸਮੀਰ ਵਹਿਣ ਦਾ ਸਮਾਂ	ਹ) ਦਿਨ ਵੇਲੇ
5) ਤਾਪਮਾਨ	ਅ) ਡਿਗਰੀ ਸੈਲਸਿਅਸ

5. ਕਾਲਮ ਓ ਕਾਲਮ ਅ
- 1) ਤੇਜ਼ਾਬ ਓ) ਲਾਲ ਲਿਟਮਸ ਨੂੰ ਨੀਲਾ ਕਰਨਾ
 - 2) ਖਾਰ ਅ) ਖਾਰ
 - 3) ਮਿੱਠਾ ਸੋਡਾ ਏ) ਖੱਟਾ ਸੁਆਦ
 - 4) ਸੂਚਕ ਸ) ਉਦਾਸੀਨ
 - 5) ਪਾਣੀ ਹ) ਚਾਈਨਾ ਰੋਜ਼

ਉੱਤਰ-

- 1) ਤੇਜ਼ਾਬ ਏ) ਖੱਟਾ ਸੁਆਦ
- 2) ਖਾਰ ਓ) ਲਾਲ ਲਿਟਮਸ ਨੂੰ ਨੀਲਾ ਕਰਨਾ
- 3) ਮਿੱਠਾ ਸੋਡਾ ਅ) ਖਾਰ
- 4) ਸੂਚਕ ਹ) ਚਾਈਨਾ ਰੋਜ਼
- 5) ਪਾਣੀ ਸ) ਉਦਾਸੀਨ

6. ਕਾਲਮ ਓ ਕਾਲਮ ਅ

- 1) ਬਰਫ ਦਾ ਪਿਘਲਣਾ ਓ) ਹਰੇ ਪੌਦੇ
- 2) ਕਾਗਜ਼ ਦਾ ਜਲਣਾ ਅ) ਮੈਗਨੀਸ਼ੀਅਮ ਆਕਸਾਈਡ
- 3) ਮੈਗਨੀਸ਼ੀਅਮ ਦੇ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਜਲਨ ਤੇ ਏ) ਰਵੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ
- 4) ਕਾਪਰ ਸਲਫੇਟ ਸ) ਰਸਾਇਣਿਕ ਪਰਿਵਰਤਨ
- 5) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸੰਸਲੇਸ਼ਣ ਹ) ਭੌਤਿਕ ਪਰਿਵਰਤਨ

ਉੱਤਰ-

- 1) ਬਰਫ ਦਾ ਪਿਘਲਣਾ ਹ) ਭੌਤਿਕ ਪਰਿਵਰਤਨ
- 2) ਕਾਗਜ਼ ਦਾ ਜਲਣਾ ਸ) ਰਸਾਇਣਿਕ ਪਰਿਵਰਤਨ
- 3) ਮੈਗਨੀਸ਼ੀਅਮ ਦੇ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਜਲਨ ਤੇ ਅ) ਮੈਗਨੀਸ਼ੀਅਮ ਆਕਸਾਈਡ
- 4) ਕਾਪਰ ਸਲਫੇਟ ਏ) ਰਵੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ

5) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸੰਸਲੇਸ਼ਣ

ੳ) ਹਰੇ ਪੌਦੇ

2. ਕਾਲਮ ਓ

ਕਾਲਮ ਅ

1) ਧਰੁਵੀ ਖੇਤਰ ਦਾ ਜੀਵ

ੳ) ਧਨੇਸ਼ ਚਿੜੀ

2) ਸਾਈਬੇਰੀਆਈ ਕਰੇਨ

ਅ) ਤਾਪਮਾਨ

3) ਉਸ਼ਣ ਕਟੀ ਬੰਧੀ ਖੇਤਰ ਦਾ ਜੀਵ

ੲ) ਪ੍ਰਵਾਸੀ

4) ਨਿਊਨਤਮ ਤਾਪਮਾਨ

ਸ) ਧਰੁਵੀ ਰਿੱਛ

5) ਮੌਸਮ

ਹ) ਸਵੇਰ ਦੇ ਸਮੇਂ

ਉੱਤਰ-

1) ਧਰੁਵੀ ਖੇਤਰ ਦਾ ਜੀਵ

ਸ) ਧਰੁਵੀ ਰਿੱਛ

2) ਸਾਈਬੇਰੀਆਈ ਕਰੇਨ

ੲ) ਪ੍ਰਵਾਸੀ

3) ਉਸ਼ਣ ਕਟੀ ਬੰਧੀ ਖੇਤਰ ਦਾ ਜੀਵ

ੳ) ਧਨੇਸ਼ ਚਿੜੀ

4) ਨਿਊਨਤਮ ਤਾਪਮਾਨ

ਹ) ਸਵੇਰ ਦੇ ਸਮੇਂ

5) ਮੌਸਮ

ਅ) ਤਾਪਮਾਨ

8. ਕਾਲਮ ਓ

ਕਾਲਮ ਅ

1) ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਹਵਾ

ੳ) ਉੱਪਰ ਉੱਠਦੀ ਹੈ

2) ਗਰਮ ਕਰਨ ਤੇ ਹਵਾ

ਅ) ਚੱਕਰਵਾਤ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਅਤੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਸੇਵਾ

3) ਵੇਗ ਮਾਪਕ

ੲ) ਟਾਰਨੇਡੋ

4) ਗੂੜ੍ਹੇ ਰੰਗ ਦੇ ਕੀਫ ਵਰਗੇ ਬੱਦਲ

ਸ) ਅਨੀਮੋਮੀਟਰ

5) ਚੱਕਰਵਾਤ ਸੰਸਥਾ

ਹ) ਪੌਣ

ਉੱਤਰ-

1) ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਹਵਾ

ਹ) ਪੌਣ

2) ਗਰਮ ਕਰਨ ਤੇ ਹਵਾ

ੳ) ਉੱਪਰ ਉੱਠਦੀ ਹੈ

3) ਵੇਗ ਮਾਪਕ

ਸ) ਅਨੀਮੋਮੀਟਰ

- 4) ਗੂੜ੍ਹੇ ਰੰਗ ਦੇ ਕੀਫ ਵਰਗੇ ਬੱਦਲ ਏ) ਟਾਰਨੇਡੋ
 5) ਚੱਕਰਵਾਤ ਸੰਸਥਾ ਅ) ਚੱਕਰਵਾਤ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਅਤੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਸੇਵਾ

9. ਕਾਲਮ ਓ ਕਾਲਮ ਅ
- 1) ਮਿੱਟੀ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਓ) ਮਿੱਟੀ ਖਾਕਾ
 2) ਜੀਰੀ ਲਈ ਮਿੱਟੀ ਅ) ਮੈਰਾ ਮਿੱਟੀ
 3) ਮਿੱਟੀ ਦੀਆਂ ਤਹਿਆਂ ਏ) ਚੀਕਣੀ
 4) ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ ਗਰਮ ਕਰਨ ਤੇ ਸ) ਪਾਣੀ ਦਾ ਵਾਸ਼ਪਿਤ ਹੋਣਾ
 5) ਮੋਟੇ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਕਣਾਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰ ਮਾਤਰਾ ਹ) ਚੀਕਣੀ , ਮੈਰਾ ਮਿੱਟੀ

ਉੱਤਰ-

- 1) ਮਿੱਟੀ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਹ) ਚੀਕਣੀ , ਮੈਰਾ ਮਿੱਟੀ
 2) ਜੀਰੀ ਲਈ ਮਿੱਟੀ ਏ) ਚੀਕਣੀ
 3) ਮਿੱਟੀ ਦੀਆਂ ਤਹਿਆਂ ਓ) ਮਿੱਟੀ ਖਾਕਾ
 4) ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ ਗਰਮ ਕਰਨ ਤੇ ਸ) ਪਾਣੀ ਦਾ ਵਾਸ਼ਪਿਤ ਹੋਣਾ
 5) ਮੋਟੇ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਕਣਾਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰ ਮਾਤਰਾ ਅ) ਮੈਰਾ ਮਿੱਟੀ

10. ਕਾਲਮ ਓ ਕਾਲਮ ਅ
- 1) ਫੇਫੜੇ ਓ) ਗਲਫੜੇ
 2) ਕੀਟਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਹ ਕਿਰਿਆ ਅ) ਡਾਇਆਫ੍ਰਾਮ
 3) ਪੱਤੇ ਏ) ਸਟੋਮੈਟਾ
 4) ਮੱਛੀ ਵਿੱਚ ਸਾਹ ਕਿਰਿਆ ਸ) ਟ੍ਰੈਕੀਆ
 5) ਛਾਤੀ ਖੋੜ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹ) ਸਾਹ ਕਿਰਿਆ

ਉੱਤਰ-

- 1) ਫੇਫੜੇ ਹ) ਸਾਹ ਕਿਰਿਆ
 2) ਕੀਟਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਹ ਕਿਰਿਆ ਸ) ਟ੍ਰੈਕੀਆ

3) ਪੱਤੇ	ੲ) ਸਟੋਮੈਟਾ
4) ਮੱਛੀ ਵਿੱਚ ਸਾਹ ਕਿਰਿਆ	ੳ) ਗਲਫੜੇ
5) ਛਾਤੀ ਖੋੜ ਦਾ ਆਧਾਰ	ਅ) ਡਾਇਆਫ੍ਰਾਮ

11. ਕਾਲਮ ਓ	ਕਾਲਮ ਅ
1) ਪਸੀਨਾ	ੳ) ਸਟੋਮੈਟਾ
2) ਭੋਜਨ ਨੂੰ ਪੌਦੇ ਦੇ ਭਾਗਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਣਾ	ਅ) ਸਟੈਬੋਸਕੋਪ
3) ਜੜ੍ਹ ਰੋਮ	ੲ) ਫਲੋਇਮ
4) ਦਿਲ ਦੀ ਧੜਕਣ	ਸ) ਲੂਣ ਅਤੇ ਪਾਣੀ
5) ਵਾਸ਼ਪ ਉਤਸਰਜਨ	ਹ) ਪਾਣੀ ਦਾ ਸੋਖਣ
- ਉੱਤਰ-

1) ਪਸੀਨਾ	ਸ) ਲੂਣ ਅਤੇ ਪਾਣੀ
2) ਭੋਜਨ ਨੂੰ ਪੌਦੇ ਦੇ ਭਾਗਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਣਾ	ੲ) ਫਲੋਇਮ
3) ਜੜ੍ਹ ਰੋਮ	ਹ) ਪਾਣੀ ਦਾ ਸੋਖਣ
4) ਦਿਲ ਦੀ ਧੜਕਣ	ਅ) ਸਟੈਬੋਸਕੋਪ
5) ਵਾਸ਼ਪ ਉਤਸਰਜਨ	ੳ) ਸਟੋਮੈਟਾ

12. ਕਾਲਮ ਓ	ਕਾਲਮ ਅ
1) ਕਾਇਆ ਪ੍ਰਜਣਨ	ੳ) ਖਮੀਰ
2) ਪੁੰਕੋਸਰ	ਅ) ਯੁਗਮਜ
3) ਨਰ ਅਤੇ ਮਾਦਾ ਯੁਗਮਕਾਂ
ਦਾ ਯੁਗਮਨ	ੲ) ਸੈਪਲ
4) ਕਲੀ	ਸ) ਨਰ ਜਣਨ ਅੰਗ
5) ਪੌਦੇ ਦੇ ਖੰਭ	ਹ) ਅਲਿੰਗੀ ਪ੍ਰਜਣਨ

ਉੱਤਰ-

1) ਕਾਇਆ ਪ੍ਰਜਣਨ	ਹ) ਅਲਿੰਗੀ ਪ੍ਰਜਣਨ
2) ਪੁੰਕੋਸਰ	ਸ) ਨਰ ਜਣਨ ਅੰਗ
3) ਨਰ ਅਤੇ ਮਾਦਾ ਯੁਗਮਕਾਂ
ਦਾ ਯੁਗਮਨ	ਅ) ਯੁਗਮਜ
4) ਕਲੀ	ੳ) ਖਮੀਰ
5) ਪੌਦੇ ਦੇ ਖੰਡ	ੲ) ਮੈਪਲ

2. ਕਾਲਮ ਓ

ਕਾਲਮ ਅ

1) ਸਮੇਂ ਦੀ ਮੂਲ ਇਕਾਈ	ੳ) ਦੂਰੀ/ਸਮਾਂ
2) ਚਾਲ	ਅ) ਵਿਰਾਮ ਘੜੀ
3) ਵਾਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਦੂਰੀ	ੲ) ਸੈਕਿੰਡ
4) ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਘੜੀਆਂ	ਸ) ਓਡੋਮੀਟਰ
5) ਪੈਂਡੂਲਮ ਦਾ ਆਵਰਤ ਕਾਲ	ਹ) ਪਾਣੀ-ਘੜੀ, ਰੇਤ ਘੜੀ, ਜੰਤਰ ਮੰਤਰ

ਉੱਤਰ-

1) ਸਮੇਂ ਦੀ ਮੂਲ ਇਕਾਈ	ੲ) ਸੈਕਿੰਡ
2) ਚਾਲ	ੳ) ਦੂਰੀ/ਸਮਾਂ
3) ਵਾਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਦੂਰੀ	ਸ) ਓਡੋਮੀਟਰ
4) ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਘੜੀਆਂ	ਹ) ਪਾਣੀ-ਘੜੀ, ਰੇਤ ਘੜੀ, ਜੰਤਰ ਮੰਤਰ
5) ਪੈਂਡੂਲਮ ਦਾ ਆਵਰਤ ਕਾਲ	ਅ) ਵਿਰਾਮ ਘੜੀ

14. ਕਾਲਮ ਓ

ਕਾਲਮ ਅ

- 1) ਸੈਲ ਦੇ ਸੰਕੋਤ ਦੀ ਛੋਟੀ ਰੇਖਾ
- 2) ਹੀਟਰ ਦੀ ਕੁੰਡਲੀ

ੳ) ਬੈਟਰੀ

ਅ)

3) ਬੱਲਬ ਦੀ ਪਤਲੀ ਤਾਰ	ੲ) ਐਲੀਮੈਂਟ
4) ਸਵਿੱਚ ਆਫ ਦੀ ਸਥਿਤੀ	ਸ) ਰਿਣ ਟਰਮੀਨਲ
5) ਦੋ ਜਾਂ ਵੱਧ ਬਿਜਲੀ ਸੈੱਲਾਂ ਦਾ ਸੰਯੋਜਨ	ਹ) ਫਿਲਾਮੈਂਟ

ਉੱਤਰ-

1) ਸੈਲ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਦੀ ਛੋਟੀ ਰੇਖਾ	ਸ) ਰਿਣ ਟਰਮੀਨਲ
2) ਹੀਟਰ ਦੀ ਕੁੰਡਲੀ	ਹ) ਫਿਲਾਮੈਂਟ
3) ਬੱਲਬ ਦੀ ਪਤਲੀ ਤਾਰ	ੲ) ਐਲੀਮੈਂਟ
4) ਸਵਿੱਚ ਆਫ ਦੀ ਸਥਿਤੀ	ਅ)
5) ਦੋ ਜਾਂ ਵੱਧ ਬਿਜਲੀ ਸੈੱਲਾਂ ਦਾ ਸੰਯੋਜਨ	ੳ) ਬੈਟਰੀ

15. ਕਾਲਮ ਓ ਕਾਲਮ ਅ

1) ਅਵਤਲ ਦਰਪਣ	ੳ) ਦਰਪਣ
2) ਸਫੈਦ ਪ੍ਰਕਾਸ਼	ਅ) ਵਡਦਰਸ਼ੀ ਲੈਂਜ਼
3) ਅਵਤਲ ਲੈਂਜ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ	ੲ) ਵਾਸਤਵਿਕ ਅਤੇ ਉਲਟਾ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ
4) ਪਾਲਸ਼ ਕੀਤਾ ਚਮਕਦਾਰ ਤਲ	ਸ) ਸਿੱਧਾ, ਆਭਾਸੀ ਤੇ ਛੋਟਾ
5) ਉੱਤਲ ਲੈਂਜ਼ ਦਾ ਵਡਦਰਸ਼ਿਤ ਰੂਪ	ਹ) ਸੱਤ ਰੰਗਾਂ ਦਾ ਮਿਸ਼ਰਣ

ਉੱਤਰ-

1) ਅਵਤਲ ਦਰਪਣ	ੲ) ਵਾਸਤਵਿਕ ਅਤੇ ਉਲਟਾ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ
2) ਸਫੈਦ ਪ੍ਰਕਾਸ਼	ਹ) ਸੱਤ ਰੰਗਾਂ ਦਾ ਮਿਸ਼ਰਣ
3) ਅਵਤਲ ਲੈਂਜ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ	ਸ) ਸਿੱਧਾ, ਆਭਾਸੀ ਤੇ ਛੋਟਾ
4) ਪਾਲਸ਼ ਕੀਤਾ ਚਮਕਦਾਰ ਤਲ	ੳ) ਦਰਪਣ
5) ਉੱਤਲ ਲੈਂਜ਼ ਦਾ ਵਡਦਰਸ਼ਿਤ ਰੂਪ	ਅ) ਵਡਦਰਸ਼ੀ ਲੈਂਜ਼

16. ਕਾਲਮ ਓ ਕਾਲਮ ਅ

1) ਬਾਉਲੀ	ੳ) ਧਰਤੀ ਹੇਠਲਾ ਪਾਣੀ

2) ਭੂਮੀਜਲ	ਅ) ਪਾਣੀ ਦਾ ਸ੍ਰੋਤ
3) ਜਲਵਾਸ਼ਪ	ੲ) ਪਰੰਪਰਿਕ ਸਿੰਚਾਈ ਪ੍ਰਣਾਲੀ
4) ਗਲੇਸ਼ੀਅਰ	ਸ) 22 ਮਾਰਚ
5) ਵਿਸ਼ਵ ਜਲ ਦਿਵਸ	ਹ) ਪਾਣੀ ਦੀ ਅਵਸਥਾ

ਉੱਤਰ-

1) ਬਾਉਲੀ	ੲ) ਪਰੰਪਰਿਕ ਸਿੰਚਾਈ ਪ੍ਰਣਾਲੀ
2) ਭੂਮੀਜਲ	ੳ) ਧਰਤੀ ਹੇਠਲਾ ਪਾਣੀ
3) ਜਲਵਾਸ਼ਪ	ਹ) ਪਾਣੀ ਦੀ ਅਵਸਥਾ
4) ਗਲੇਸ਼ੀਅਰ	ਅ) ਪਾਣੀ ਦਾ ਸ੍ਰੋਤ
5) ਵਿਸ਼ਵ ਜਲ ਦਿਵਸ	ਸ) 22 ਮਾਰਚ

17. ਕਾਲਮ ਓ ਕਾਲਮ ਅ

1) ਲੱਕੜ	ੳ) ਭੋਜਨ ਲੜੀ
2) ਮੱਲੜ	ਅ) ਆਵਾਸ
3) ਘਾਹ → ਕੀਟ → ਡੱਫੂ → ਸੱਪ	ੲ) ਮਰੇ ਪੌਦੇ ਅਤੇ ਜੰਤੂ
4) ਜੰਗਲ	ਸ) ਫਰਨੀਚਰ
5) ਦਰੱਖਤ	ਹ) ਗ੍ਰੀਦ

ਉੱਤਰ-

1) ਲੱਕੜ	ਸ) ਫਰਨੀਚਰ
2) ਮੱਲੜ	ੲ) ਮਰੇ ਪੌਦੇ ਅਤੇ ਜੰਤੂ
3) ਘਾਹ → ਕੀਟ → ਡੱਫੂ → ਸੱਪ	ੳ) ਭੋਜਨ ਲੜੀ
4) ਜੰਗਲ	ਅ) ਆਵਾਸ
5) ਦਰੱਖਤ	ਹ) ਗ੍ਰੀਦ

18. ਕਾਲਮ ਓ ਕਾਲਮ ਅ
- 1) ਓਜ਼ੋਨ ਓ) ਗੰਦੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਉਪਚਾਰ
- 2) ਮਨੁੱਖੀ ਮਲ ਅ) 22 ਮਾਰਚ
- 3) ਵਿਸ਼ਵ ਜਲ ਦਿਵਸ ਏ) ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਰੋਗਾਣੂ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ
- 4) ਮਲ ਪ੍ਰਵਾਹ ਸ) ਉਪਚਾਰ ਪਲਾਂਟ ਦਾ ਪੜਾਅ
- 5) ਬਾਰ ਸਕਰੀਨ ਹ) ਕਾਰਬਨਿਕ ਅਸੁੱਧੀਆਂ

ਉੱਤਰ-

- 1) ਓਜ਼ੋਨ ਏ) ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਰੋਗਾਣੂ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ
- 2) ਮਨੁੱਖੀ ਮਲ ਹ) ਕਾਰਬਨਿਕ ਅਸੁੱਧੀਆਂ
- 3) ਵਿਸ਼ਵ ਜਲ ਦਿਵਸ ਅ) 22 ਮਾਰਚ
- 4) ਮਲ ਪ੍ਰਵਾਹ ਓ) ਗੰਦੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਉਪਚਾਰ
- 5) ਬਾਰ ਸਕਰੀਨ ਸ) ਉਪਚਾਰ ਪਲਾਂਟ ਦਾ ਪੜਾਅ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4. ਸਹੀ / ਗਲਤ ਲਿਖੋ:-

- 1.1 ਪੱਤਿਆਂ ਦਾ ਹਰਾ ਰੰਗ ਕਲੋਰੋਫਿਲ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। (ਸਹੀ)
- 1.2 ਅਮਰਵੇਲ ਇੱਕ ਸਵੈਪੋਸ਼ੀ ਪੌਦਾ ਹੈ। (ਗਲਤ)
- 1.3 ਪੌਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗੈਸਾਂ ਦਾ ਵਟਾਂਦਰਾ ਸਟੋਮੈਟਾ ਰਾਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। (ਸਹੀ)
- 1.4 ਉੱਲੀ ਮ੍ਰਿਤਜੀਵੀ ਹੈ। (ਸਹੀ)
- 1.5 ਕਾਰਬੋਹਾਈਡ੍ਰੇਟ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸੰਸਲੇਸ਼ਣ ਦੀ ਉਪਜ ਹੈ। (ਸਹੀ)
- 2.1 ਮਿਹਦਾ ਚਪਟਾ ਅਤੇ J ਅਕਾਰ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। (ਸਹੀ)
- 2.2 ਪਿੱਤਾ ਰਸ ਵੱਡੀ ਆਂਦਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਦਾ ਹੈ। (ਗਲਤ)
- 2.3 ਜਿਗਰ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਗ੍ਰੰਥੀ ਹੈ। (ਗਲਤ)
- 2.4 ਜੀਭ ਰਾਹੀਂ ਸਾਨੂੰ ਸੁਆਦ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ। (ਸਹੀ)
- 2.5 ਰਸ ਅੰਕੁਰ ਚੈਕਟਮ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। (ਗਲਤ)

- 3.1 ਯਾਕ ਤੋਂ ਉੱਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। (ਗਲਤ)
 - 3.2 ਰੇਸ਼ਮ ਅਤੇ ਉੱਨ ਜੰਤੂ ਰੇਸ਼ੇ ਹਨ। (ਸਹੀ)
 - 3.3 ਰੇਸ਼ਮ ਦੇ ਰੇਸ਼ੇ ਪ੍ਰੋਟੀਨ ਤੋਂ ਬਣੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। (ਸਹੀ)
 - 3.4 ਸ਼ਹਿਤੂਤ ਦੇ ਪੱਤੇ ਰੇਸ਼ਮ ਦੇ ਕੀੜੇ ਦਾ ਭੋਜਨ ਹੈ। (ਸਹੀ)
 - 3.5 ਰੇਸ਼ਮ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਚੀਨ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਹੈ। (ਸਹੀ)
- 4.1 ਤਾਪ ਹਮੇਸ਼ਾ ਗਰਮ ਵਸਤੂ ਤੋਂ ਠੰਡੀ ਵਸਤੂ ਵੱਲ ਵਹਿੰਦਾ ਹੈ। (ਸਹੀ)
 - 4.2 ਵਿਕਿਰਣ ਦੁਆਰਾ ਤਾਪ ਦੇ ਸਥਾਨਅੰਤਰਣ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਮਾਧਿਅਮ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। (ਸਹੀ)
 - 4.3 ਸਰਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਗੂੜ੍ਹੇ ਰੰਗ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਪਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। (ਸਹੀ)
 - 4.4 ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਥਰਮਾਮੀਟਰ ਵਿੱਚ ਘੁੰਡੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। (ਗਲਤ)
 - 4.5 ਡਾਕਟਰੀ ਥਰਮਾਮੀਟਰ ਦੀ ਰੇਂਜ 35°C ਤੋਂ 42°C ਹੁੰਦੀ ਹੈ। (ਸਹੀ)
- 5.1 ਕਾਰਖਾਨੇ ਦੇ ਵਿਅਰਥ ਪਦਾਰਥ ਨੂੰ ਜਲ ਭੰਡਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਹਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਦਾਸੀਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (ਸਹੀ)
 - 5.2 ਮਿਲਕ ਆਫ ਮੈਗਨੀਸ਼ੀਆ ਖਾਰ ਹੈ। (ਸਹੀ)
 - 5.3 ਪੀਣਯੋਗ ਪਾਣੀ ਤੇਜ਼ਾਬੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। (ਗਲਤ)
 - 5.4 ਚਾਈਨਾ ਰੋਜ਼ ਦੇ ਫੁੱਲ ਦਾ ਉਪਯੋਗ ਇੱਕ ਸੂਚਕ ਦੀ ਤਰਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (ਸਹੀ)
 - 5.5 ਮਿੱਟੀ ਵਧੇਰੇ ਤੇਜ਼ਾਬੀ ਜਾਂ ਖਾਰੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਪੌਦਿਆਂ ਦਾ ਵਾਧਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। (ਸਹੀ)
- 6.1 ਦਹੀਂ ਦਾ ਜੰਮਣਾ ਰਸਾਇਣਿਕ ਪਰਿਵਰਤਨ ਹੈ। (ਸਹੀ)
 - 6.2 ਲੱਕੜ ਦਾ ਜਲਣਾ ਭੌਤਿਕ ਪਰਿਵਰਤਨ ਹੈ। (ਗਲਤ)
 - 6.3 ਕਾਗਜ਼ ਤੋਂ ਕਿਸ਼ਤੀ ਬਣਾਉਣਾ ਰਸਾਇਣਿਕ ਪਰਿਵਰਤਨ ਹੈ। (ਸਹੀ)
 - 6.4 ਸਟੀਲ ਨੂੰ ਜੰਗ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ। (ਸਹੀ)
 - 6.5 ਰਸਾਇਣਿਕ ਪਰਿਵਰਤਨ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਪਦਾਰਥ ਬਣਦੇ ਹਨ। (ਸਹੀ)

- 7.1 ਅੱਤ ਸੀਤ ਦੇ ਮੌਸਮ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਪ੍ਰਵਾਸ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਹੈ। (ਸਹੀ)
- 7.2 ਉਸ਼ਣ ਕਟੀ ਬੰਧੀ ਵਰਖਾ ਵਣਾਂ ਵਿੱਚ ਪੌਦਿਆਂ ਅਤੇ ਜੰਤੂਆਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਸੰਖਿਆ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। (ਸਹੀ)
- 7.3 ਪੂਰੇ ਸਾਲ ਸੂਰਜ ਚੜ੍ਹਨ ਅਤੇ ਡੁੱਬਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਬਦਲਦਾ ਹੈ। (ਗਲਤ)
- 7.4 ਧਰੁੱਵੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਜੰਤੂਆਂ ਉੱਤੇ ਫਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। (ਗਲਤ)
- 7.5 ਦਿਨ ਦਾ ਉੱਚਤਮ ਤਾਪਮਾਨ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਸਵੇਰੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। (ਗਲਤ)
-
- 8.1 ਜਲ ਵਾਸ਼ਪ ਵਾਲੀ ਪੌਣ ਵਰਖਾ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ। (ਸਹੀ)
- 8.2 ਧਰਤੀ ਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਤਾਪਮਾਨ ਪੌਣਾਂ ਦੇ ਬਣਨ ਦਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਾਰਣ ਹੈ। (ਸਹੀ)
- 8.3 ਠੰਡੀ ਹਵਾ ਵੱਧ ਦਬਾਉ ਖੇਤਰ ਵੱਲ ਵਹਿੰਦੀ ਹੈ। (ਗਲਤ)
- 8.4 ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਸੰਵਹਿਣ ਧਾਰਾਵਾਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। (ਸਹੀ)
- 8.5 ਗਰਮ ਕਰਨ ਤੇ ਹਵਾ ਸੁੰਗੜਦੀ ਹੈ। (ਗਲਤ)
-
- 9.1 ਚੀਕਣੀ ਅਤੇ ਮੈਰਾ ਮਿੱਟੀ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਕਣਕ ਅਤੇ ਛੋਲਿਆਂ ਫਸਲ ਲਈ ਵਧੀਆ ਹਨ। (ਸਹੀ)
- 9.2 ਮਿੱਟੀ ਦੀਆਂ ਤਹਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿਸ- ਹੱਦਾਂ ਆਖਦੇ ਹਨ। (ਸਹੀ)
- 9.3 ਮਿੱਟੀ ਤੋਂ ਬਰਤਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦੇ। (ਗਲਤ)
- 9.4 ਪੌਣ , ਵਰਖਾ , ਤਾਪ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਤੇ ਨਮੀ ਦੁਆਰਾ ਮਿੱਟੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। (ਗਲਤ)
- 9.5 ਕਪਾਹ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਜਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। (ਗਲਤ)
-
- 10.1 ਸਾਹ ਕਿਰਿਆ ਸਾਰੇ ਜੀਵਾਂ ਦੇ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਜਰੂਰੀ ਹੈ। (ਸਹੀ)
- 10.2 ਗੰਡੋਏ ਦੀ ਚਮੜੀ ਫੂਹਣ ਤੇ ਸਿੱਲ੍ਹੀ ਅਤੇ ਚਿਪਚਿਪੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। (ਗਲਤ)
10. 3 ਗੁਲੂਕੋਜ਼ ਦਾ ਵਿਖੰਡਿਨ ਜੀਵ ਦੇ ਸੈੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਸੈੱਲਮਈ ਸਾਹ ਕਿਰਿਆ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। (ਸਹੀ)
- 10.4 ਕੀਟਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਹ ਲੈਣ ਲਈ ਟ੍ਰੈਕੀਆ ਦੀ ਜਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। (ਸਹੀ)
- 10.5 ਮਨੁੱਖ ਸਾਹ ਕਿਰਿਆ ਦੌਰਾਨ ਨਾਈਟ੍ਰੋਜਨ ਗੈਸ ਬਾਹਰ ਕੱਢਦਾ ਹੈ। (ਗਲਤ)

- 11.1 ਦਿਲ ਦਾ ਤਰਤੀਬ ਅਨੁਸਾਰ ਸੁੰਗੜਨਾ ਅਤੇ ਫੈਲਨਾ ਹਾਰਟਬੀਟ ਅਖਵਾਉਂਦਾ ਹੈ। (ਸਹੀ)
- 11.2 ਮੱਛੀ ਦਾ ਮਲ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਅਘੁਲਣਸ਼ੀਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। (ਗਲਤ)
- 11.3 ਪੌਦੇ ਜੜ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਪੋਸ਼ਕ ਤੱਤ ਸੋਖਦੇ ਹਨ। (ਸਹੀ)
- 11.4 ਮੂਤਰ ਮਸਾਣੇ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਨਲੀ ਨੂੰ ਮੂਤਰ ਮਾਰਗ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। (ਸਹੀ)
- 11.5 ਸਾਨੂੰ ਗਰਮੀਆਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਰਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਪਸੀਨਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। (ਗਲਤ)

- 12.1 ਸਾਰੇ ਜੀਵ ਆਪਣੀ ਕਿਸਮ ਨੂੰ ਬਣਾਕੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪ੍ਰਜਣਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। (ਸਹੀ)
- 12.2 ਫੁੱਲ ਪੌਦੇ ਦਾ ਜਣਨ ਅੰਗ ਹੈ। (ਸਹੀ)
- 12.3 ਪੌਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੁੰਕੋਸਰ ਮਾਦਾ ਜਣਨ ਅੰਗ ਅਤੇ ਇਸਤਰੀ ਕੋਸਰ ਨਰ ਜਣਨ ਅੰਗ ਹੈ। (ਗਲਤ)
- 12.4 ਬੀਜਾਣੂਆਂ ਰਾਹੀਂ ਅਲਿੰਗੀ ਪ੍ਰਜਣਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। (ਸਹੀ)
- 12.5 ਕਾਇਆ ਪ੍ਰਜਣਨ ਰਾਹੀਂ ਪੌਦੇ ਵੱਖ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਉੱਗਦੇ ਹਨ। (ਗਲਤ)

- 13.1 ਕੱਛੂਕੁੰਮਾ ਖਰਗੋਸ਼ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਚਾਲ ਨਾਲ ਗਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। (ਗਲਤ)
- 13.2 ਸਮਾਂ ਮਾਪਣ ਲਈ ਅਸੀਂ ਘੜੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। (ਸਹੀ)
- 13.3 ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਨੂੰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਥਾਂ ਦਿਨਾਂ ਅਤੇ ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਉਣਾ ਅਸਾਨ ਹੈ। (ਗਲਤ)
- 13.4 ਅੱਜਕਲ੍ਹ ਵਧੇਰੇ ਘੜੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਸੈੱਲਾਂ ਵਾਲੇ ਬਿਜਲਈ ਸਰਕਟ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। (ਸਹੀ)
- 13.5 ਸਾਧਾਰਣ ਪੈਂਡੂਲਮ ਧਾਤ ਦੇ ਛੋਟੇ ਗੋਲੇ ਜਾਂ ਪੱਥਰ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਟੈਂਡ ਤੋਂ ਧਾਗੇ ਨਾਲ ਲਟਕਾ ਕੇ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (ਸਹੀ)

- 14.1 ਬਿਜਲਈ ਚੁੰਬਕ ਕਈ ਯੰਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। (ਸਹੀ)
- 14.2 ਬਿਜਲਈ ਬੱਲਬ ਦੇ ਦੋ ਟਰਮੀਨਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। (ਗਲਤ)
- 14.3 ਬੱਲਬ ਦਾ ਫਿਲਾਮੈਂਟ ਟੁੱਟ ਜਾਣ ਤੇ ਵੀ ਬੱਲਬ ਜਗਦਾ ਹੈ। (ਗਲਤ)
- 14.4 ਬੱਲਬ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਤਾਪ ਵੀ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। (ਸਹੀ)
- 14.5 ਹੀਟਰ ਦੀ ਤਾਰ ਦੀ ਕੁੰਡਲੀ ਨੂੰ ਐਲੀਮੈਂਟ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। (ਗਲਤ)

- 15.1 ਸਫੈਦ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸੱਤ ਰੰਗਾਂ ਦਾ ਮਿਸ਼ਰਣ ਹੈ। (ਸਹੀ)

- 15.2 ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਰਲ ਰੇਖਾ ਵਿੱਚ ਗਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। (ਸਹੀ)
- 15.3 ਸਮਤਲ ਦਰਪਣ ਦੁਆਰਾ ਬਣਿਆ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਉਲਟਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। (ਗਲਤ)
- 15.4 ਜਿਸ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਨੂੰ ਪਰਦੇ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਉਸਨੂੰ ਵਾਸਤਵਿਕ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਆਖਦੇ ਹਨ। (ਗਲਤ)
- 15.5 ਵੱਡਦਰਸ਼ੀ ਲੈਨਜ਼ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਬਰੈੱਡ ਤੇ ਲੱਗੀ ਉੱਲੀ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। (ਸਹੀ)
- 16.1 ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਭ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। (ਗਲਤ)
- 16.2 ਜਿਆਦਾ ਵਰਖਾ ਨਾਲ ਹੜ੍ਹ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। (ਸਹੀ)
- 16.3 ਜਾਣੇ - ਅਣਜਾਣੇ ਵਿੱਚ ਕਈ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੌਰਾਨ ਪਾਣੀ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। (ਸਹੀ)
- 16.4 ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸੰਜਮ ਨਾਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। (ਸਹੀ)
- 16.5 ਭੂਮੀ ਜਲ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਵਰਖਾ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। (ਗਲਤ)
- 17.1 ਸਾਨੂੰ ਜੰਗਲ ਦੇ ਜਿਆਦਾ ਸੰਘਣੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। (ਸਹੀ)
- 17.2 ਹਰੇ ਪੌਦੇ ਆਪਣਾ ਭੋਜਨ ਆਪ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। (ਸਹੀ)
- 17.3 ਜੰਗਲ ਦਾ ਹਰ ਇੱਕ ਭਾਗ ਦੂਜੇ ਭਾਗਾਂ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। (ਸਹੀ)
- 17.4 ਸਾਨੂੰ ਸਾਹ ਲੈਣ ਲਈ ਕਾਰਬਨ ਡਾਈਆਕਸਾਈਡ ਦੀ ਜਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। (ਗਲਤ)
- 17.5 ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘਟਣ ਨਾਲ ਜਲ ਚੱਕਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। (ਗਲਤ)
- 18.1 ਦੂਸ਼ਿਤ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਰੋਗ ਫੈਲਦੇ ਹਨ। (ਸਹੀ)
- 18.2 ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਘੁਲੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਅਤੇ ਲਟਕਦੀਆਂ ਅਸੁੱਧੀਆਂ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕ ਅਖਵਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। (ਸਹੀ)
- 18.3 ਜਨਤਰ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਸਫਾਈ ਰੱਖਣੀ ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। (ਗਲਤ)
- 18.4 ਬਾਇਓਗੈਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਊਰਜਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। (ਸਹੀ)
- 18.5 ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਤੌਰ ਤਰੀਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀ ਸਫਾਈ ਦੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਨੂੰ ਅਪਨਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। (ਸਹੀ)

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 5. ਤਿੰਨ ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ:-

- 1.1 ਪੱਤਿਆਂ ਦਾ ਹਰਾ ਰੰਗ ਕਿਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
- 1.2 ਕੀਟ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਦੋ ਪੌਦਿਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦੱਸੋ?
- 1.3 ਉਹ ਛੇਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਗੈਸਾਂ ਦਾ ਵਟਾਂਦਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕੀ ਅਖਵਾਉਂਦੇ ਹਨ?

ਉੱਤਰ-

- 1.1 ਪੱਤਿਆਂ ਦਾ ਹਰਾ ਰੰਗ ਕਲੋਰੋਫਿਲ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
- 1.2 ਕੀਟ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਦੋ ਪੌਦਿਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਹਨ:- 1) ਘੜਾ ਬੂਟੀ 2) ਵੀਨਸ ਫਲਾਈ ਟ੍ਰੈਪ
- 1.3 ਉਹ ਛੇਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਗੈਸਾਂ ਦਾ ਵਟਾਂਦਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਸਟੋਮੈਟਾ ਅਖਵਾਉਂਦੇ ਹਨ।
- 2.1 ਮਿਹਦੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜਾ ਤੇਜ਼ਾਬ ਬਣਦਾ ਹੈ?
- 2.2 ਚਰਬੀ ਦੇ ਪਾਚਨ ਦੀਆਂ ਉਪਜਾਂ ਦੱਸੋ?
- 2.3 ਸਟਾਰਚ ਦਾ ਪਾਚਨ ਕਿੱਥੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

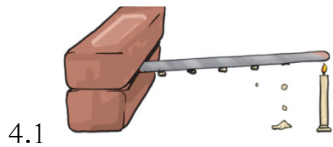
ਉੱਤਰ-

- 2.1 ਮਿਹਦੇ ਵਿੱਚ ਹਾਈਡ੍ਰੋਕਲੋਰਿਕ ਤੇਜ਼ਾਬ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਭੋਜਨ ਨਾਲ ਆਏ ਜੀਵਾਣੂਆਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਧਿਅਮ ਤੇਜ਼ਾਬੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।
- 2.2 ਚਰਬੀ ਦੇ ਪਾਚਨ ਦੀਆਂ ਉਪਜਾਂ ਹਨ- ਫੈਟੀ ਐਸਿਡ ਅਤੇ ਗਲਿਸਰਾਲ।
- 2.3 ਸਟਾਰਚ ਦਾ ਪਾਚਨ ਮੂੰਹ ਖੋੜ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮੂੰਹ ਖੋੜ ਵਿੱਚ ਉਪਸਥਿਤ ਲਾਰ ਸਟਾਰਚ ਦਾ ਪਾਚਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

- 3.1 ਦੋ ਜੰਤੂ ਰੇਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਲਿਖੋ।
- 3.2 ਉਨ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੋ ਜੰਤੂਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਲਿਖੋ।
- 3.3 ਲੋਹੀ ਨਸਲ ਦੀ ਭੇਡ ਕਿਹੜੇ ਕਿਹੜੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦੀ ਹੈ?

ਉੱਤਰ-

- 3.1 ਰੇਸ਼ਮ ਅਤੇ ਉਨ ਦੋ ਜੰਤੂ ਰੇਸ਼ ਹਨ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਰੇਸ਼ਮ ਦੇ ਕੀੜੇ ਅਤੇ ਭੇਡ ਤੋਂ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ।
- 3.2 ਉਨ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੋ ਜੰਤੂਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਹਨ- ਯਾਕ ਅਤੇ ਭੇਡ
- 3.3 ਲੋਹੀ ਨਸਲ ਦੀ ਭੇਡ ਰਾਜਸਥਾਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

4.1

ਉਪਰੋਕਤ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਤਾਪ ਦੇ ਸਥਾਨਾਂਤਰਣ ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਵਿਧੀ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ?

4.2

ਉਪਰੋਕਤ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਤਾਪ ਦੇ ਸਥਾਨਾਂਤਰਣ ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਵਿਧੀ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ?

4.3 ਸੂਰਜ ਤੋਂ ਧਰਤੀ ਤੱਕ ਤਾਪ ਕਿਹੜੀ ਵਿਧੀ ਰਾਹੀਂ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ?

ਉੱਤਰ-

4.1 ਉਪਰੋਕਤ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਤਾਪ ਦੇ ਸਥਾਨਾਂਤਰਣ ਦੀ ਚਾਲਨ ਵਿਧੀ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ।

4.2 ਉਪਰੋਕਤ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਤਾਪ ਦੇ ਸਥਾਨਾਂਤਰਣ ਦੀ ਸੰਵਹਿਣ ਵਿਧੀ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ।

4.3 ਸੂਰਜ ਤੋਂ ਧਰਤੀ ਤੱਕ ਤਾਪ ਵਿਕਿਰਣ ਵਿਧੀ ਰਾਹੀਂ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ।

5.1 ਦੋ ਤੇਜ਼ਾਬੀ ਭੋਜਨ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।

5.2 ਦੋ ਖਾਰੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।

5.3 ਅਪਾਚਨ ਹੋਣ ਤੇ ਡਾਕਟਰ ਕਿਹੜੀ ਦਵਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ?

ਉੱਤਰ-

5.1 ਨਿੰਬੂ ਅਤੇ ਸੰਤਰਾ ਦੋ ਤੇਜ਼ਾਬੀ ਭੋਜਨ ਪਦਾਰਥ ਹਨ।

5.2 ਮਿੱਠਾ ਸੋਡਾ ਅਤੇ ਸਾਬਣ ਦੋ ਖਾਰੀ ਪਦਾਰਥ ਹਨ।

5.3 ਅਪਾਚਨ ਹੋਣ ਤੇ ਡਾਕਟਰ ਐਂਟੀਬਾਇਓਟਿਕ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਦਾਹਰਣ ਮੈਗਨੀਸ਼ੀਅਮ ਹਾਈਡ੍ਰੋਕਸਾਈਡ (ਦੁਧੀਆ ਮੈਗਨੀਸ਼ੀਅਮ)

6.1

ਉਪਰੋਕਤ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕੀ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ? ਇਹ ਕਿਹੜਾ ਪਰਿਵਰਤਨ ਹੈ?

6.2 ਕਿਸੇ ਪਦਾਰਥ ਦੇ ਭੌਤਿਕ ਗੁਣ ਕਿਹੜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ?

6.3 ਲੋਹੇ ਨੂੰ ਜੰਗ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹੜੀਆਂ ਵਿਧੀਆਂ ਅਪਨਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ?

ਉੱਤਰ-

6.1 ਇਸ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕਾਪਰ ਸਲਫੇਟ ਦੀ ਲੋਹੇ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿਰਿਆ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਰਸਾਇਣਿਕ ਪਰਿਵਰਤਨ ਹੈ।

6.2 ਪਦਾਰਥ ਦੇ ਭੌਤਿਕ ਗੁਣ- ਆਕਾਰ, ਆਇਤਨ ਰੰਗ ਅਤੇ ਅਵਸਥਾ ਹਨ।

6.3 ਲੋਹੇ ਨੂੰ ਜੰਗ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਵਿਧੀਆਂ ਅਪਨਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ:-

1. ਗਰੀਸ ਲਗਾਉਣਾ
2. ਪੇਂਟ ਕਰਨਾ
3. ਜਿਸਤ ਲੇਪਨ - ਗੈਲਵਨੀਕਰਨ

7.1 ਮੌਸਮ ਦੇ ਘਟਕ ਕਿਹੜੇ ਹਨ?

7.2 ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਨਿਊਨਤਮ ਤਾਪਮਾਨ ਕਿਸ ਵੇਲੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

7.3 ਦੋ ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰ ਲਿਖੋ ਜਿੱਥੇ ਅੱਤ ਦੀਆਂ ਜਲਵਾਯੂ ਹਾਲਤਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ?

ਉੱਤਰ-

7.1 ਮੌਸਮ ਦੇ ਘਟਕ ਹਨ - ਤਾਪਮਾਨ ਨਮੀ ਅਤੇ ਵਰਖਾ।

7.2 ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਨਿਊਨਤਮ ਤਾਪਮਾਨ ਸਵੇਰ ਵੇਲੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

7.3 ਦੋ ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰ ਜਿੱਥੇ ਅੱਤ ਦੀਆਂ ਜਲਵਾਯੂ ਹਾਲਤਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ- 1. ਉਸ਼ਣ ਕਟੀ ਬੰਧੀ ਖੇਤਰ 2. ਧਰੁਵੀ ਖੇਤਰ

8.1 ਹਵਾ ਨੂੰ ਗਰਮ ਅਤੇ ਠੰਡਾ ਕਰਨ ਤੇ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

8.2 ਟਾਰਨੇਡੋ ਕੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ?

8.3 ਚੱਕਰਵਾਤ ਕੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ?

ਉੱਤਰ-

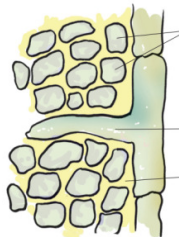
- 8.1 ਹਵਾ ਗਰਮ ਕਰਨ ਤੇ ਫੈਲਦੀ ਅਤੇ ਠੰਡੀ ਕਰਨ ਤੇ ਸੁੰਗੜਦੀ ਹੈ।
- 8.2 ਟਾਰਨੇਡੋ ਗੂਹੜੇ ਰੰਗ ਦੇ ਕੀਫ ਵਰਗੇ ਬੱਦਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।
- 8.3 ਤੇਜ਼ ਗਤੀ ਦੀ ਪੌਣ ਅਤੇ ਹਵਾ ਦਬਾਅ ਦੇ ਅੰਤਰ ਨਾਲ ਚੱਕਰਵਾਤ ਬਣਦਾ ਹੈ।

- 9.1 ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਅੰਤਰ ਰਿਸਾਓ ਦਰ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ?
- 9.2 ਚੀਕਣੀ ਮਿੱਟੀ ਕਿਸ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਲਈ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੈ?
- 9.3 ਮਿੱਟੀ ਖਾਕੇ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਹੇਠਲੀ ਸਤ੍ਹਾ ਕਿਹੜੀ ਹੈ?

ਉੱਤਰ-

- 9.1 ਚੀਕਣੀ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਅੰਤਰ ਰਿਸਾਓ ਦਰ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
- 9.2 ਚੀਕਣੀ ਮਿੱਟੀ ਕਿਸ ਜੀਰੀ ਫਸਲ ਲਈ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੈ?
- 9.3 ਮਿੱਟੀ ਖਾਕੇ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਹੇਠਲੀ ਸਤ੍ਹਾ ਆਧਾਰ ਚੱਟਾਨ ਹੈ?

- 10.1 ਕੀ ਪੌਦੇ ਵੀ ਸਾਹ ਕਿਰਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ?
- 10.2 ਕਿਸ ਜੰਤੂ ਨੂੰ ਸਾਹ ਲੈਣ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੀ ਜਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?

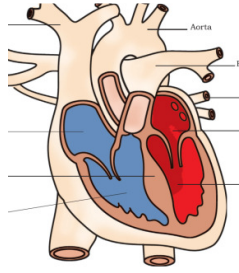

10.3

ਉਪਰੋਕਤ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕੀ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ?

ਉੱਤਰ-

- 10.1 ਜੀ ਹਾਂ , ਪੌਦੇ ਵੀ ਸਾਹ ਕਿਰਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ।
- 10.2 ਮੱਛੀ ਨੂੰ ਸਾਹ ਕਿਰਿਆ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।
- 10.3 ਇਸ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੜ੍ਹਾਂ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚੋਂ ਹਵਾ ਸੋਖਦੀਆਂ ਹਨ।

11.1

ਉਪਰੋਕਤ ਚਿੱਤਰ ਕਿਸਦਾ ਹੈ?

11.2 ਮਨੁੱਖੀ ਦਿਲ ਦੇ ਕੁੱਲ ਕਿੰਨੇ ਭਾਗ ਹਨ?

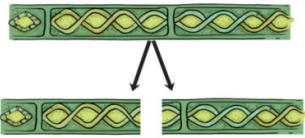
11.3 ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਗੁਰਦਿਆਂ ਦਾ ਕੀ ਕੰਮ ਹੈ?

ਉੱਤਰ-

11.1 ਉਪਰੋਕਤ ਚਿੱਤਰ ਦਿਲ ਦਾ ਕਾਟ ਚਿੱਤਰ ਹੈ।

11.2 ਮਨੁੱਖੀ ਦਿਲ ਦੇ ਚਾਰ ਭਾਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

11.3 ਗੁਰਦੇ ਸਾਡੇ ਖੂਨ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਅਤੇ ਲਾਭਦਾਇਕ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਨਿਖੇੜਦੇ ਹਨ।

12.1

ਉਪਰੋਕਤ ਚਿੱਤਰ ਕੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ?

12.2 ਅਦਰਕ ਅਤੇ ਸ਼ਕਰਕੰਦੀ ਕਿਸ ਪ੍ਰਜਣਨ ਵਿਧੀ ਤੋਂ ਤਿਆਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ?

12.3 ਬੀਜਾਂ ਦੇ ਖਿੰਡਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੇ ਕਾਰਕ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਨ?

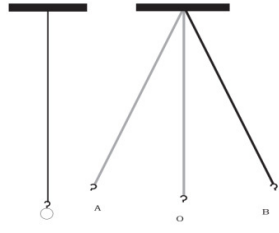
ਉੱਤਰ-

12.1 ਉਪਰੋਕਤ ਚਿੱਤਰ ਸਪਾਈਰੋਗਾਈਰਾ ਵਿੱਚ ਖੰਡਨ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

12.2 ਅਦਰਕ ਅਤੇ ਸ਼ਕਰਕੰਦੀ ਕਾਇਆ ਪ੍ਰਜਣਨ ਵਿਧੀ ਤੋਂ ਤਿਆਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

12.3 ਬੀਜਾਂ ਦੇ ਖਿੰਡਾਉਣ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਰਕ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਨ:- 1. ਹਵਾ 2. ਪਾਣੀ 3. ਜੰਤੂ

13.1 ਇੱਕਸਮਾਨ ਗਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਵਸਤੂ ਦਾ ਦੂਰੀ ਸਮਾਂ ਗ੍ਰਾਫ ਬਣਾਓ।

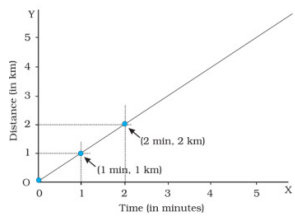
13.2

ਉਪਰੋਕਤ ਚਿੱਤਰ ਕੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ?

13.3 ਸਰਲ ਪੈਂਡੂਲਮ ਦਾ ਆਵਰਤ ਕਾਲ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

ਉੱਤਰ-

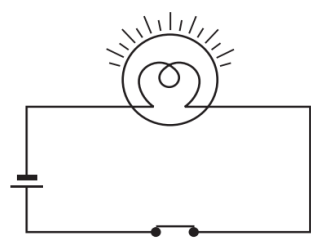
13.1

13.2

ਇਹ ਚਿੱਤਰ ਇੱਕ ਪੈਂਡੂਲਮ ਦਾ ਹੈ

13.3 ਸਰਲ ਪੈਂਡੂਲਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਡੋਲਨ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿੰਨਾਂ ਸਮਾਂ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਸਰਲ ਪੈਂਡੂਲਮ ਦਾ ਆਵਰਤ ਕਾਲ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।

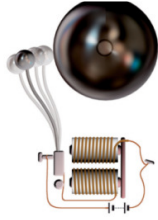
14.1

ਉਪਰੋਕਤ ਚਿੱਤਰ ਕਿਸਦਾ ਰੇਖਾ ਚਿੱਤਰ ਹੈ?

14.2

ਉਪਰੋਕਤ ਚਿੱਤਰ ਕਿਸਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ?

14.3

ਉਪਰੋਕਤ ਚਿੱਤਰ ਕੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ?

ਉੱਤਰ-

14.1 ਇਹ ਚਿੱਤਰ ਇੱਕ ਬਿਜਲਈ ਸਰਕਟ ਦਾ ਹੈ।

14.2 ਇਹ ਬੈਟਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ।

14.3 ਇਸ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲਈ ਘੰਟੀ ਦਾ ਮਾਡਲ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

15.1 ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਦਾ ਦਰਪਣ ਵਾਸਤਵਿਕ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?

15.2 ਦੰਦਾਂ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਅਵਤਲ ਦਰਪਣ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਉਂ ਕਰਦੇ ਹਨ?

15.3 ਰੋਗੀ ਵਾਹਨ (ਐਂਬੂਲੈਂਸ) ਉੱਤੇ (AMBULANCE) ਉਲਟਾ ਕਿਉਂ ਲਿਖਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

ਉੱਤਰ-

15.1 ਅਵਤਲ ਦਰਪਣ ਦੁਆਰਾ ਵਾਸਤਵਿਕ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

15.2 ਦੰਦ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਵਤਲ ਦਰਪਣ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੰਦਾਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਵੇਖਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

15.3 ਜਦੋਂ ਰੋਗੀ ਵਾਹਨ ਦੇ ਅੱਗੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਾਹਨਾਂ ਦੇ ਚਾਲਕ ਪਿੱਛੇ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵੇਖਣ ਵਾਸਤੇ ਦਰਪਣ ਵਿੱਚ ਵੇਖਦੇ ਹਨ ਉਹ ਰੋਗੀ ਵਾਹਨ ਉੱਤੇ ਲਿਖੇ ਅੱਖਰਾਂ AMBULANCE ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਪੜ੍ਹ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਦਰਪਣ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਨੂੰ ਪਾਸੇਦਾਅ ਉਲਟਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

16.1 ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਅਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ ।

16.2 ਦ੍ਰਵ ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਕਿੱਥੇ ਮਿਲਦਾ ਹੈ?

16.3 ਪਾਣੀ ਦੀ ਬੱਚਤ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ?

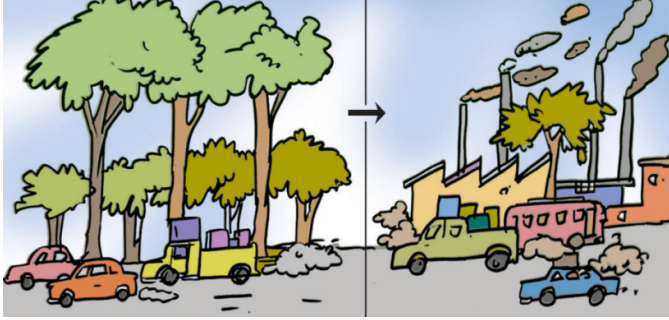
ਉੱਤਰ-

16.1 ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਅਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਹਨ- 1. ਠੋਸ 2. ਦ੍ਰਵ 3. ਗੈਸ

16.2 ਦ੍ਰਵ ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਮਹਾਂਸਾਗਰਾਂ, ਝੀਲਾਂ , ਨਦੀਆਂ ਅਤੇ ਭੂਮੀ ਜਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

16.3 ਪਾਣੀ ਦੀ ਬੱਚਤ ਦੇ ਤਰੀਕੇ:- 1. ਟੂਟੀ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਾ ਛੱਡੋ। 2. ਫਰਸ਼ ਧੋਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਪੋਚਾ ਲਗਾਉ।

17.1 ਪੌਦੇ ਆਪਣਾ ਭੋਜਨ ਕਿਵੇਂ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ?

17.2

ਉਪਰੋਕਤ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕੀ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ?

17.3 ਜੰਗਲਾਂ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

ਉੱਤਰ-

17.1 ਪੌਦੇ ਆਪਣਾ ਭੋਜਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸੰਸਲੇਸ਼ਣ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਪੌਦਿਆਂ ਨੂੰ ਕਾਰਬਨ ਡਾਈਆਕਸਾਈਡ, ਪਾਣੀ, ਸੂਰਜੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਤੇ ਕਲੋਰੋਫਿਲ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

17.2 ਉਪਰੋਕਤ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਕਾਰਣ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਵਧਦੀ ਕਾਰਬਨ ਡਾਈਆਕਸਾਈਡ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

17.3 ਜੰਗਲ ਇੱਕ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਸਜੀਵ ਇਕਾਈ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਸਮਰੱਥਾ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੈ।

18.1 ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਸਾਫ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ?

18.2 ਸਫਾਈ ਅਤੇ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀ ਸੰਬੰਧ ਹੈ?

18.3 ਦੂਸ਼ਿਤ ਪਾਣੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਵਰਤਣਾ ਚਾਹੀਦਾ?

ਉੱਤਰ-

18.1 ਕੂੜਾ ਕਰਕਟ ਨਾ ਫੈਲਾ ਕੇ, ਦਰੱਖਤ ਲਗਾ ਕੇ, ਵਾਤਾਵਰਨ ਪੱਖੀ ਆਦਤਾਂ ਅਪਨਾ ਕੇ।

18.2 ਘੱਟ ਸਫਾਈ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਕਾਰਣ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਸਾਫ ਸਫਾਈ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਰੋਗਾਂ ਤੋਂ ਬਚ ਸਕਦੇ ਹਾਂ?

18.3 ਕਿਉਂਕਿ ਦੂਸ਼ਿਤ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਰੋਗ ਫੈਲਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 6.ਪੰਜ ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ:-

1.1 ਪੌਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭੋਜਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹੜੀ ਗੈਸ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?

1.2 ਮ੍ਰਿਤ ਜੀਵੀ ਆਪਣਾ ਭੋਜਨ ਕਿੱਥੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ?

ਉੱਤਰ-

1.1 ਪੌਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭੋਜਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਵਿਧੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸੰਸਲੇਸ਼ਣ ਹੈ । ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਘਟਕ ਹਨ- ਕਾਰਬਨ ਡਾਈਆਕਸਾਈਡ , ਪਾਣੀ , ਸੂਰਜ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਅਤੇ ਕਲੋਰੋਫਿਲ । ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸੰਸਲੇਸ਼ਣ ਪੌਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

1.2 ਮ੍ਰਿਤ ਜੀਵੀ ਆਪਣਾ ਭੋਜਨ ਮ੍ਰਿਤ ਅਤੇ ਅਪਘਟਿਤ ਜੈਵ ਪਦਾਰਥਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਦਾਹਰਣ -ਉੱਲੀਆਂ । ਇਹ ਮ੍ਰਿਤ ਜੀਵਾਂ ਉੱਪਰ ਪਾਚਨ ਰਸਾਂ ਦਾ ਰਿਸਾਵ ਕਰ ਕੇ ਉਸਨੂੰ ਘੋਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਰਤਿਤ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਘੋਲ ਦਾ ਮ੍ਰਿਤਜੀਵੀ ਭੋਜਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੋਖਣ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

2.1 ਭੋਜਨ ਦਾ ਸੰਪੂਰਨ ਪਾਚਨ ਕਿੱਥੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

2.2 ਪਿੱਤਾ ਰਸ ਕਿੱਥੇ ਇੱਕਠਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

ਉੱਤਰ-

2.1 ਭੋਜਨ ਦਾ ਸੰਪੂਰਨ ਪਾਚਨ ਛੋਟੀ ਆਂਦਰ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । ਇੱਥੇ ਕਾਰਬੋਹਾਈਡ੍ਰੇਟਸ ਸਰਲ ਚੀਨੀ (ਗਲੂਕੋਜ਼) ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਚਰਬੀ ਫੈਟੀ ਐਸਿਡ ਅਤੇ ਗਲਿਸਰਾਲ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਟੀਨ ਐਮੀਨੋ ਐਸਿਡ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

2.2 ਪਿੱਤਾ ਰਸ ਦਾ ਰਿਸਾਵ ਸਰੀਰ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗ੍ਰੰਥੀ ਜਿਗਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਥੈਲੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਿੱਤਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਵਿੱਚ ਇੱਕਠਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

3.1 ਸੇਰੀਕਲਚਰ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

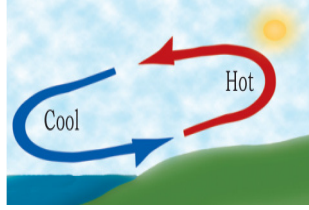
3.2 ਅਭਿਮਾਰਜਨ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

ਉੱਤਰ-

3.1 ਰੇਸ਼ਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਰੇਸ਼ਮ ਦੇ ਕੀੜੇ ਨੂੰ ਪਾਲਣਾ ਰੇਸ਼ਮ ਕੀੜਾ ਪਾਲਣ ਜਾਂ ਸੇਰੀਕਲਚਰ ਕਹਾਉਂਦਾ ਹੈ।

3.2 ਚਮੜੀ ਤੋ ਉਤਾਰੇ ਗਏ ਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਟੈਂਕੀ ਵਿੱਚ ਪਾ ਕੇ ਚੰਗੀ ਤਰਾਂ ਨਾਲ ਧੋਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਿਕਨਾਈ , ਧੂੜ ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ ਨਿਕਲ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਵਿਧੀ ਅਭਿਮਾਰਜਨ ਅਖਵਾਉਂਦੀ ਹੈ।

4.1 ਤਾਪ ਦੇ ਸਥਾਨਾਂਤਰਣ ਦੀਆਂ ਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।

4.2

ਉਪਰੋਕਤ ਕੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

4.3 ਗਰਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਕਿਹੋ ਜਿਹੇ ਕੱਪੜੇ ਪਹਿਨਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ?

ਉੱਤਰ-

4.1 ਤਾਪ ਦੇ ਸਥਾਨਾਂਤਰਣ ਦੀਆਂ ਵਿਧੀਆਂ ਹਨ-

ਚਾਲਨ- ਠੋਸਾਂ ਵਿੱਚ

ਸੰਵਹਿਣ - ਤਰਲਾਂ ਅਤੇ ਗੈਸਾਂ ਵਿੱਚ

ਵਿਕਿਰਣ - ਮਾਧਿਅਮ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ

4.2 ਦਿਨ ਵੇਲੇ ਧਰਤੀ ਜਲਦੀ ਗਰਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਗਰਮ ਹੋਣ ਲਈ ਸਮਾਂ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਧਰਤੀ ਉੱਪਰਲੀ ਗਰਮ ਹਵਾ ਉੱਪਰ ਉੱਠਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮੁੰਦਰ ਤੋਂ ਠੰਡੀ ਹਵਾ ਉਸ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਣ ਲਈ ਵਗਦੀ ਹੈ। ਦਿਨ ਵੇਲੇ ਸਮੁੰਦਰ ਤੋਂ ਧਰਤੀ ਵੱਲ ਨੂੰ ਚੱਲਣ ਵਾਲੀ ਹਵਾ ਨੂੰ ਜਲ ਸਮੀਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

4.3 ਗਰਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਹਲਕੇ ਰੰਗ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਪਹਿਨਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਹਲਕੇ ਰੰਗ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਤਾਪ ਵਿਕਿਰਣਾਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਪਰਾਵਰਤਿਤ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

5.1 ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਦੇ ਫੋਕਟ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਜਲ ਭੰਡਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਹਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਦਾਸੀਨ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

5.2 ਤੇਜ਼ਾਬੀ ਅਤੇ ਖਾਰੇ ਪਦਾਰਥ ਲਿਟਮਸ ਪੇਪਰ ਦਾ ਰੰਗ ਕਿਵੇਂ ਬਦਲਦੇ ਹਨ?

ਉੱਤਰ-

5.1 ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਦੇ ਫੋਕਟ ਪਦਾਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ਾਬੀ ਪਦਾਰਥ ਮਿਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਪਦਾਰਥ ਸਿੱਧੇ ਜਲ ਭੰਡਾਰ ਵਿੱਚ ਵਹਿਣ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤਾਂ ਜਲੀ ਜੀਵਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

5.2 ਤੇਜ਼ਾਬੀ ਪਦਾਰਥ ਨੀਲੇ ਲਿਟਮਸ ਪੇਪਰ ਨੂੰ ਲਾਲ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਖਾਰੀ ਪਦਾਰਥ ਲਾਲ ਲਿਟਮਸ ਪੇਪਰ ਨੂੰ ਨੀਲਾ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

6.1 ਭੌਤਿਕ ਪਰਿਵਰਤਨਾਂ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦਿਉ।

6.2 ਰਸਾਇਣਿਕ ਪਰਿਵਰਤਨਾਂ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦਿਉ।

ਉੱਤਰ-

6.1 ਭੌਤਿਕ ਪਰਿਵਰਤਨ-

ਕਾਗਜ਼ ਦੀ ਸ਼ੀਟ ਤੋਂ ਕਿਸਤੀ ਬਣਾਉਣਾ, ਬਰਫ ਦਾ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਬਦਲਨਾ, ਪਾਣੀ ਦਾ ਭਾਫ ਵਿੱਚ ਬਦਲਨਾ

6.2 ਰਸਾਇਣਿਕ ਪਰਿਵਰਤਨ-

ਲੋਹੇ ਨੂੰ ਜੰਗ ਲੱਗਣਾ , ਖਾਧ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦਾ ਖਰਾਬ ਹੋਣਾ, ਚਾਂਦੀ ਦਾ ਕਾਲਾ ਹੋਣਾ

7.1 ਧਰੁਵੀ ਰਿੱਛ , ਧਰੁਵੀ ਖੇਤਰ ਲਈ ਕਿਵੇਂ ਅਨੁਕੂਲਿਤ ਹਨ?

7.2 ਪੰਛੀ ਪ੍ਰਵਾਸ ਕਿਉਂ ਕਰਦੇ ਹਨ?

ਉੱਤਰ-

7.1 ਓ) ਫਰ ਦੀਆਂ ਦੋ ਮੋਟੀਆਂ ਤਹਿਆਂ

ਅ) ਚਮੜੀ ਹੇਠਾਂ ਚਰਬੀ ਦੀ ਇੱਕ ਤਹਿ

ੲ) ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਚਲਦੇ ਹਨ

7.2 ਓ) ਭੋਜਨ ਲਈ

ਅ) ਠੰਡ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ

ੲ) ਪ੍ਰਜਣਨ ਲਈ

8.1 ਵਰਖਾ ਕਿਵੇਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ? ਵਰਖਾ ਕਿਹੜੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿਆਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?

8.2 ਗਰਜ ਅਤੇ ਤੂਫਾਨ ਕਿਹੜੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿਆਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ?

ਉੱਤਰ-

8.1 ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਪੌਣ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਜਲ- ਵਾਸ਼ਪ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਰਖਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਸਮੁੰਦਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਅਤੇ ਘਣੇ ਜੰਗਲਾਂ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿਆਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

8.2 ਗਰਜ ਅਤੇ ਤੂਫਾਨ ਭਾਰਤ ਵਰਗੇ ਗਰਮ , ਸਿੱਲ੍ਹੇ, ਉਸ਼ਣ ਕਟੀਬੰਧੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿਆਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

9.1

ਉਪਰੋਕਤ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕੀ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ? ਇਸ ਦੀਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਤਹਿਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦੱਸੋ?

9.2 ਵੱਖ ਵੱਖ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਉਗਾਈਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।

ਲੜੀ ਨੰ	ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਕਿਸਮ	ਉਗਾਈਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਫਸਲਾਂ
1	ਚੀਕਣੀ	
2	ਚੇਤਲੀ	
3	ਮੈਰਾ	

ਉੱਤਰ-

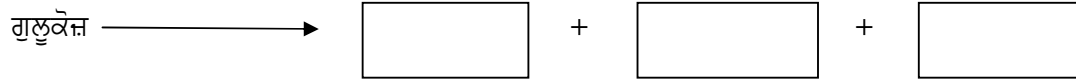
9.1 ਇਹ ਮਿੱਟੀ ਖਾਕਾ ਦਾ ਚਿੱਤਰ ਹੈ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਤਹਿਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਹਨ:-

1. ਮਲੜੂ 2. ਪਾਣੀ 3. ਚੀਕਣੀ ਮਿੱਟੀ 4. ਚੇਤ 5. ਕੰਕਰ

9.2

ਲੜੀ ਨੰ	ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਕਿਸਮ	ਉਗਾਈਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਫਸਲਾਂ
1	ਚੀਕਣੀ	ਜੀਰੀ
2	ਚੇਤਲੀ	ਕਪਾਹ
3	ਮੈਰਾ	ਮਸਰ ਅਤੇ ਦਾਲਾਂ

10.1 ਸੈੱਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਭੋਜਨ (ਗਲੂਕੋਜ਼) ਆਕਸੀਜਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਕਿਹੜੇ ਕਿਹੜੇ ਉਤਪਾਦ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ?

10.2

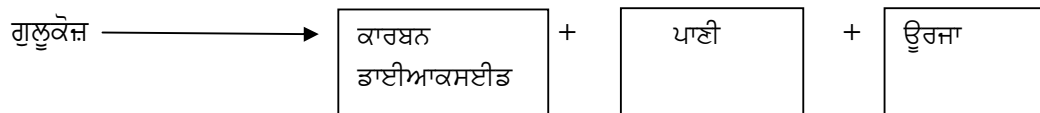
ਆਕਸੀ ਸਾਹ ਕਿਰਿਆ ਆਕਸੀਜਨ ਦੀ ਗੈਰ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ

ਅਣਆਕਸੀ ਸਾਹ ਕਿਰਿਆ ਆਕਸੀਜਨ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ

ਉਪਰੋਕਤ ਦਾ ਮਿਲਾਨ ਕਰੋ । ਇਹ ਵੀ ਦੱਸੋ ਕਿ ਪੌਦੇ ਸਾਹ ਕਿਰਿਆ ਲਈ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਪਨਾਉਂਦੇ ਹਨ?

ਉੱਤਰ-

10.1 ਸੈੱਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਭੋਜਨ (ਗਲੂਕੋਜ਼) ਆਕਸੀਜਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਕਿਹੜੇ ਕਿਹੜੇ ਉਤਪਾਦ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ?

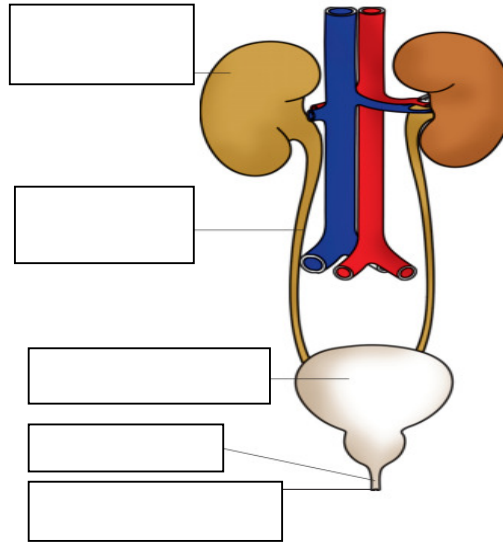

10.2 ਆਕਸੀ ਸਾਹ ਕਿਰਿਆ - ਆਕਸੀਜਨ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ

ਅਣਆਕਸੀ ਸਾਹ ਕਿਰਿਆ - ਆਕਸੀਜਨ ਦੀ ਗੈਰ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ

ਪੌਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਕਸੀ ਸਾਹ ਕਿਰਿਆ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਗੈਸਾਂ ਦਾ ਵਟਾਂਦਰਾ ਸਟੋਮੈਟਾ ਰਾਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

11.1 ਉ) ਜੀਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੈੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮਲ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਕੀ ਆਖਦੇ ਹਨ? ਵਰਣਨ ਕਰੋ।

ਅ)

ਉਪਰੋਕਤ ਚਿੱਤਰ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਭਾਗਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।

11.2 ਵਾਸ਼ਪ ਉਤਸਰਜਨ ਦੌਰਾਨ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

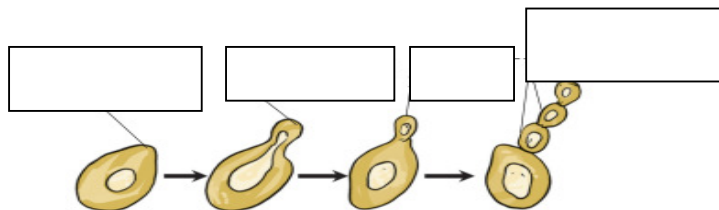
ਉੱਤਰ -

11.1 ਜੀਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੈੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮਲ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਮਲ ਤਿਆਗ ਆਖਦੇ ਹਨ।

1. ਗੁਰਦੇ 2. ਮੂਤਰ ਵਹਿਣੀਆਂ 3. ਮੂਤਰ ਮਸਾਣਾ 4. ਮੂਤਰ ਮਾਰਗ 5. ਮਲ ਦੁਆਰ

11.2 ਵਾਸ਼ਪ ਉਤਸਰਜਨ ਦੌਰਾਨ ਸਟੋਮੈਟਾ ਰਾਹੀਂ ਵਾਸ਼ਪ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

12.1 ਸਵੈ ਪਰਾਗਣ ਅਤੇ ਪਰ ਪਰਾਗਣ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦੱਸੋ।

12.2 ਓ)

ਉਪਰੋਕਤ ਚਿੱਤਰ ਕੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਹੜੀ ਜਣਨ ਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ?

ਅ) ਇਸਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਭਾਗਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦੱਸੋ।

ਉੱਤਰ-

12.1 ਸਵੈ ਪਰਾਗਣ - ਜੇ ਪਰਾਗ ਕਣ ਉਸੇ ਫੁੱਲ ਦੀ ਪਰਾਗ ਕਣ ਗ੍ਰਾਹੀ ਤੇ ਡਿੱਗਦੇ ਹਨ , ਤਾਂ ਇਹ ਸਵੈ ਪਰਾਗਣ ਅਖਵਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਪਰ ਪਰਾਗਣ - ਜੇ ਪਰਾਗ ਕਣ ਉਸੇ ਪੌਦੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਫੁੱਲ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪੌਦੇ ਦੇ ਫੁੱਲ ਦੀ ਪਰਾਗਕਣ ਗ੍ਰਾਹੀ ਤੇ ਡਿੱਗਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇਹ ਪਰ ਪਰਾਗਣ ਅਖਵਾਉਂਦਾ ਹੈ।

12.2 ਓ) ਇਹ ਚਿੱਤਰ ਖਮੀਰ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਬਡਿੰਗ ਦੁਆਰਾ ਜਣਨ ਕਿਰਿਆ ਵਿਖਾਈ ਗਈ ਹੈ।

ਅ) 1. ਖਮੀਰ ਦੇ ਸੈੱਲ 2. ਵਿਕਸਿਤ ਹੋ ਰਹੀ ਕਲੀ 3. ਨਵੀਂ ਕਲੀ 4. ਕਲੀਆਂ ਦੀ ਲੜੀ

13.1 ਚਾਲ ਦੀ ਪ੍ਰੀਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ। ਇਸਦਾ ਸੂਤਰ ਵੀ ਲਿਖੋ

ਲੜੀ ਨੰ	ਸਮਾਂ	ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਦੂਰੀ
1.	0	0
2.	1 min	1 km
3.	2 min	2 km
4.	3 min	3 km
5.	4 min	4 km
6.	5 min	5 km

13.2

ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰਣੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਕਾਰ ਦੀ ਗਤੀ ਲਈ ਦੂਰੀ ਸਮਾਂ ਗ੍ਰਾਫ ਬਣਾਉ।

ਉੱਤਰ-

13.1 ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਦੁਆਰਾ ਇਕਾਈ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਤਹਿ ਕੀਤੀ ਦੂਰੀ ਨੂੰ ਉਸ ਵਸਤੂ ਦੀ ਚਾਲ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਚਾਲ = ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਦੂਰੀ/ਲਿਆ ਗਿਆ ਸਮਾਂ

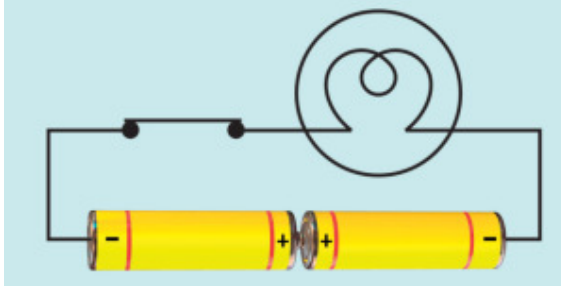
13.2

14.1 ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਬੱਲਬ ਨੂੰ ਬਿਜਲਈ ਸੈੱਲ ਨਾਲ ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਜੋੜੋਗੇ ਤਾਂ ਜੋ ਬੱਲਬ ਜਗਣ ਲੱਗ ਜਾਵੇ? ਚਿੱਤਰ ਬਣਾ ਕੇ ਦੱਸੋ?

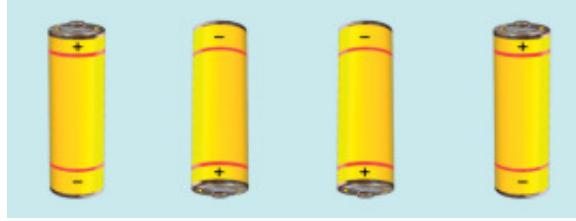
14.2 ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਸੈੱਲ ਇੱਕ ਬੋਰਡ ਤੇ ਫਿਕਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਟਰਮੀਨਲਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਜੋੜੋਗੇ ਤਾਂ ਜੋ ਚਾਰ ਸੈੱਲਾਂ ਦੀ ਬੈਟਰੀ ਬਣ ਜਾਵੇ?

ਉੱਤਰ-

14.1

14.2

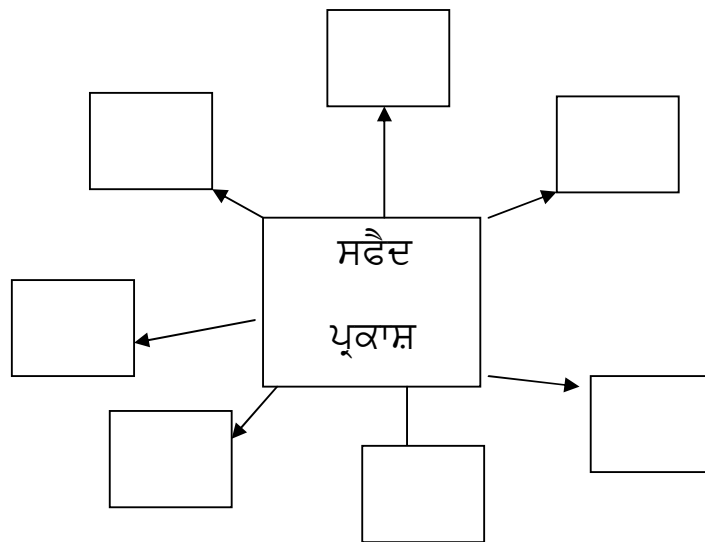

15.1

ਉਪਰੋਕਤ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕੀ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ?

15.2 ਸਫੈਦ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਿਹੜੇ ਕਿਹੜੇ ਰੰਗਾਂ ਤੋਂ ਮਿਲ ਕੇ ਬਣਦਾ ਹੈ?

ਉੱਤਰ-

15.1 ਓ) ਇਹ ਚਿੱਤਰ ਉੱਤਲ ਲੈਨਜ਼ ਦਾ ਹੈ।

ਅ) ਇਹ ਚਿੱਤਰ ਅਵਤਲ ਲੈਨਜ਼ ਦਾ ਹੈ।

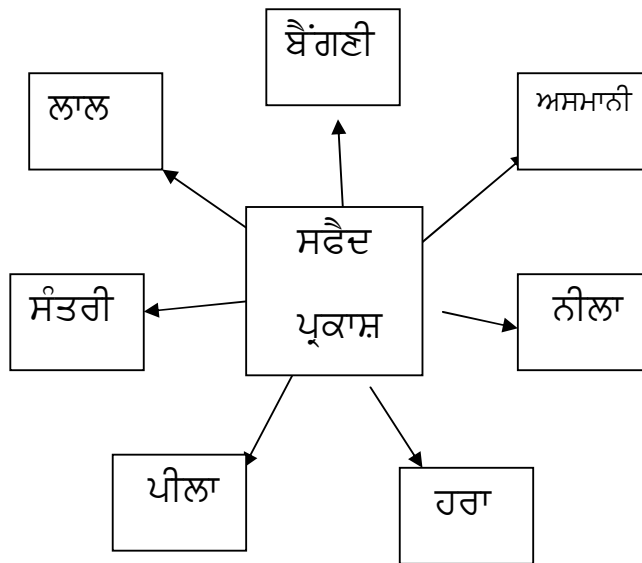
ਉੱਤਲ ਲੈਨਜ਼ - 1. ਉੱਤਲ ਲੈਨਜ਼ ਸਿਰਿਆਂ ਤੋਂ ਪਤਲੇ ਅਤੇ ਵਿਚਕਾਰੋਂ ਮੋਟੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

2. ਉੱਤਲ ਲੈਨਜ਼ ਆਪਣੇ ਤੇ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨੂੰ ਅਭਿਸਾਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

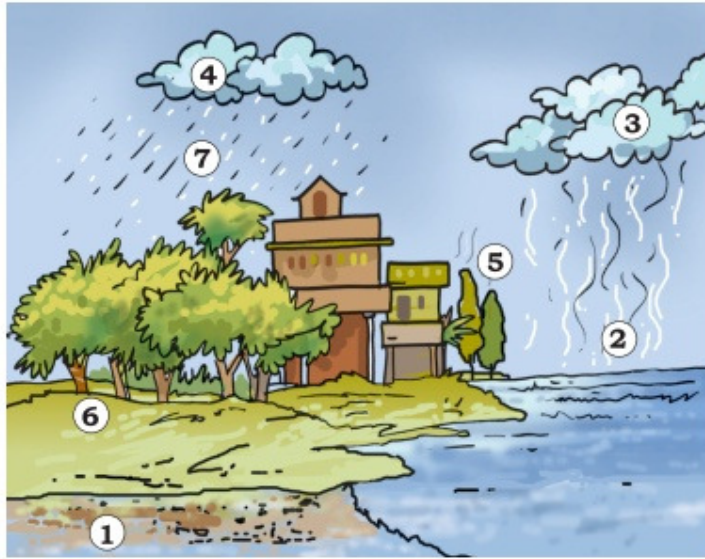
ਅਵਤਲ ਲੈਨਜ਼ - 1. ਅਵਤਲ ਲੈਨਜ਼ ਸਿਰਿਆਂ ਤੋਂ ਮੋਟੇ ਅਤੇ ਵਿਚਕਾਰੋਂ ਪਤਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

2. ਅਵਤਲ ਲੈਨਜ਼ ਆਪਣੇ ਤੇ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨੂੰ ਅਪਸਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

15.2

16.1 ਭੂਮੀ ਜਲ ਪੱਧਰ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਡਿੱਗਣ ਦੇ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹਨ?

16.2

ਉਪਰੋਕਤ ਚਿੱਤਰ 16.5 ਨੂੰ ਲੇਬਲ ਕਰੋ।

ਉੱਤਰ-

16.1 ਭੂਮੀ ਜਲ ਪੱਧਰ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਡਿੱਗਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਹਨ:-

1. ਜਨ- ਸੰਖਿਆ ਦਾ ਵਾਧਾ 2. ਵੱਧਦੇ ਹੋਏ ਉਦਯੋਗ 3. ਖੇਤੀ ਕਾਰਜ

16.2 1. ਭੂਮੀ ਜਲ 2. ਵਾਸ਼ਪ 3. ਸੰਘਣਨ 4. ਬੱਦਲ 5. ਵਾਸ਼ਪ ਉਤਸਰਜਨ 6. ਵਰਖਾਵਣ 7. ਵਰਖਾ

17.1 ਭੋਜਨ ਲੜੀ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ? ਉਦਾਹਰਣ ਦਿਉ।

17.2 ਜੰਗਲਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਬਣਾਉ।

ਉੱਤਰ- 17.1 ਪੌਦੇ ਅਤੇ ਜੰਤੂ ਭੋਜਨ ਲਈ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਜੰਤੂ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਜੰਤੂਆਂ ਦੁਆਰਾ ਭੋਜਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਕਿਰਿਆ ਚਲਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਲੜੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਉਦਾਹਰਣ : ਘਾਹ → ਕੀਟ → ਡੱਢੂ → ਸੱਪ → ਇੱਲ

17.1 ਜੰਗਲਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ :-

ਬਾਲਣ, ਆਕਸੀਜਨ, ਗੁੰਦ , ਫਲ , ਜੰਤੂਆਂ ਦੀ ਖੱਲ, ਖਾਦ , ਲੱਕੜ।

18.1 ਪਾਣੀ ਦੇ ਉਪਯੋਗ ਲਿਖੋ।

18.2 ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਸਫਾਈ ਕਿਵੇਂ ਰੱਖਦੇ ਹੋ?

ਉੱਤਰ-

18.1 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਉੱਤਰ ਆਪ ਦੇਣਗੇ।

18.2 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਉੱਤਰ ਆਪ ਦੇਣਗੇ।